

ANT

Kanlı
Pazar'ın
bilançosu

Haftalık Dergi • 25 Şubat 1969 • Sayı: 113 • 125 Kuruş

KANLI İKTİDAR!

HAFTANIN
NOTLARI

Polis zorbalığı

■ Eskişehir'de TİP'e karşı girişilen baskılar, polis zorbalığına kadar varmıştır. İl Başkanlığı'nın yayınladığı bildiriye göre, 12 Şubat gecesi polisler TİP İl binasını sararak yedi parti üyesini nezarete almışlardır. Gençlerden ikisi devrim şehidi Vedat Demircioğlu'nun resimlerini dağıtmaya çalıştıkları için yakalanıp götürülmüş, öteki beşi ise gece yarısı eskiya tekkesi basar gibi parti binasını çeviren polislerin «Sarıldınız çıkın» naraları üzerine dışarıya çıkmaya zorlanarak ele geçirilmiştir. İl Başkanı Turgut Kazan, yayınladığı bildiride «Bu konuda polisler basına yalan haberler sızdırmıştır. Partili gençlerin suç işleyip partiye sığındıkları yalandır. Bir kere orada suç yoktur ki, sığınma olsun. Amerika'ya karşı çıkmanın suç olduğu hangi kitapta yazılmıştır demistir.

Öğretmen kıyımı

■ Millî Eğitim Bakanlığı'nın sürdürdüğü öğretmen kıyımı, yüksek okullara da sıçramıştır. Gazi Eğitim Enstitüsü'nden sosyoloji öğretmeni Doğan Ergun ile edebiyat öğretmeni Muzaffer Gürses, hiçbir gerekçe gösterilmeksizin, yalnızca bakanlık mucibi ile alınmışlardır. Ergun Ankara Öğretmen Okulu'na, Muzaffer Gürses Ankara Kurtuluş Lisesi'ne atanmışlardır. Öğrencileri tarafından çok sevilen ve tutulan iki öğretmenin kıyılmasının büyük tepki yaratmasından korkan bakanlık, emri daha önce tebliğ etmemiş, öğretmen ve öğrencilerin şubat tatiline girdiklerinden bir gün sonra duyurmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü'nde bir süre önce idareye karşı girişilen boykotların bu atamalara sebep olduğu tahmin edilmektedir.

Proleter Şoför

■ Proleter Şoför Yalçın Özerden, «komünizm propagandası» yaptığı iddiasıyla hakkındaki 142. maddeye göre açılan bir davadan Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi'nde beraat etmiştir. Bilindiği gibi, Özerden'in Kadıköy'deki minibüs ağalarına karşı yayımlanmış olduğu bildiri savcılık tarafından «komünizm propagandası» mahiyetinde kabul edilmiş ve dava açılmış bulunuyordu. Öte yandan, yine Yalçın Özerden'in Şadi Alkubey'in hapsedilmesi üzerine minibüsünün arkasına yazdığı «Fransa'da Dreyfus, Türkiye'de Alkubey yazısından dolayı adliyenin manevi şahsiyetini tahkir ettiği iddiasıyla açılan davanın duruşmasına da başlanmıştır. Özerden'in sorgusu yapıldıktan sonra avukatları Alp Kuran, Ziyaur Erkin, Gülçin Çaybıl tevsil tahkikat talebinde bulunmuş ve duruşma başka güne bırakılmıştır.

Aren'in demeci

■ Kanlı Pazar'da işçi ve gençlik yürüyüşüne katılan ve olayları bizzat yaşayan TİP İstanbul Milletvekili Prof. Sadun Aren, bir basın toplantısı yaparak gazetecilere su demeci vermiştir: «Hükümet yıllardır yapageldiği gerçiklik tahriklerinin kanlı ve çirkin meyvelerini topladı. Amerikan emperyalizmine karşı direnen gerçek milliyetçi gençler ve emekçiler, Taksim Meydanı'nda kurulumuş olan alçakça ve haince bir tuzaga düşürüldüler. Bunda toplum polisi, gözü dönmüş silahlı saldırganlarla tam bir işbirliği halinde hareket etmiştir. Kanlı olaylardan hükümet her bakımdan tam ve kesin olarak sorumludur ve bunun altından hiçbir zaman kalkamayacaktır.»

TEB'in protestosu

■ Kanlı Pazar'la ilgili olarak Türk Edebiyatçılar Birliği şu bildiriye yayınlamıştır: «16 Şubat pazar günü İstanbul şehri bütün anlamıyla silahlı bir ihtilal, yeni bir 31 Mart vakası yaşamıştır. Bu kara ihtilalin düzenleyicileri, emperyalist Amerika ve onun Türkiye'deki kolu AP iktidardır. Camilerin birer millis kışlası haline getiren AP iktidarı, yıllardan beri halkı cihada, ayaklanmaya çağırın ümmetçi gazeteler, pazar günü kanlı planlarının ilk kısmını gerçekleştirmişlerdir. Bunun sonu gelecek ve Türkiye kanlı Vietnam'a döndürülecektir. Vietnam cellatları AP iktidarı eliyle bir büyük kardeş kavgası hazırlamaktadırlar. Türkiye'nin dinç güçlerini, Türkiye'nin tutsaklığını istemeyen vatandaşları, camileri sömürücü millislerin kışlaları haline getirmiş gerçek müslümanları, Türk edebiyatçıları olarak, başlanmış bulunan millî kurtuluş savaşına çağırır, böyle bir kara ihtilali hazırlayan, gerçekleştiren AP iktidarını gayrimensur ilan ederiz.»

TÖS'ün protestosu

■ TÖS İstanbul Şubesi de arka arkaya iki protesto bildirisini yayınlamış, ayrıca şu önemli açıklamayı yapmıştır: «6. Filo gelmeden sayın cumhurbaşkanımıza çektiğimiz telgrafta müessif olayların meydana gelebileceğini haber vermiştik. İşte olaylar oldu. Hortlaya irtica, demokrasinin aydınlığına kara bir damga vurdu. Tarih en büyük vahşetlerinden biri olan Kanlı Pazar'ı yaratan, teşvik eden, yardımcı olanlardan hesap sorulmalıdır.»

Gençliğin bildirisi

■ Kanlı olaylarla ilgili olarak anti - emperyalist yürüyüşe katılan 76 gençlik örgütü ortak bir bildiri yayımlayarak saldırının ardındaki kirli oyunları Türkiye halkına açıklamış ve «Emperyalist Amerika'nın ve işbirlikçilerinin bu oyunları tarihin akışını geriye çeviremez. Şeyh Ahmet ve Derviş Vahdeti bezantları, yani bu ülkenin sinsi düşmanları ve onların ardındaki kahpe emperyalizm yurdumuzdan gene ve mutlaka kovulacaktır» demişlerdir.

GÖZ GÖRE
YALÇIN GÖRE ÇETİN

ANT dâvaları

■ Amerikan Altıncı Filosu'nun bundan önceki ziyareti sırasında Vedat Demircioğlu'nun şehid edilmesi üzerine yazdığı «Fasizmin Ayak Sesleri» başlıklı yazıdan dolayı dergimiz yönetmeni Doğan Özgüden ile sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı, polise hakaret ettikleri iddiasıyla Beşinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmışlardır. Savcılık, toplum polisinin SS kotalarına benzetilmesini ve Amerikan bahriyelilerin gönül eğlendirmesini sağlamakla görevlendirilmiş olduğunun belirtilmesini T.C.K.'nın 159. maddesine sokarak Özgüden ve Kabacalı hakkında 6 şar yıl hapis istemektedir. İlk duruşmada sorguları yapılan Özgüden ve Kabacalı, toplum polisinin gerçek çehresinin son olaylarla da meydana çıktığını belirtmişler ve Prof. Sahir Erman'ın verdiği bilimsel raporunu tenkit etmişlerdir. Ayrıca, Küba Devrimi'nin 10. yıldönümü dolayısıyla verdiğimiz bir haberden dolayı sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı hakkında T.C.K. 141/4. maddesine göre «komünizmi övmeye» iddiasıyla soruşturma açılmıştır.

Gerilla Günlüğü

■ Ernesto Che Guevara'nın ANT tarafından yayınlanan Gerilla Günlüğü hakkında Vatan Gazetesi'nde yazdığı bir kitap eleştirisinden dolayı hakkında «komünizm propagandası» yaptığı iddiasıyla dava açılan yazar U. Kökden ile Vatan Gazetesi'nde yazıyı yayımlayan Coşkun Bölükbaşıoğlu'nun duruşmalarına Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlanmıştır. İlk duruşmada sorguları yapılan Kökden ve Bölükbaşıoğlu, birliktelik raporunu reddederek yeni bir birliktelik heyeti kurulmasını istemişlerdir.

Devrimci avı...

■ Kanlı Pazar olaylarının halkoyunda yarattığı şiddetli tepkiye rağmen Amerikan uşağı sağıcılar cüretlerini devam ettirmektedirler. Olayları tarafsız olarak yansıtan günlük gazetelere karşı şiddetli bir kampanya açan, hattâ Hürriyet Gazetesi'nin kapısına siyah bir çelenk bırakan AP Gençlik Kolları, bu defa ümmetçiler, komandolar ve komünizmle mücadele dernekleriyle işbirliği yaparak Türk Gençliği Huzur Komitesi adı altında kanunsuz bildiriler yayınlamaktadır. Son olarak «Vatandaş, işte anarşistler! Üniversiteli kardeş bu adamları iyi tanı!» başlığıyla bir bildiri yayımlayan bu sözlüme huzur komitesi, devrimci gençlik liderlerinden Veysi Sarısözen, Harun Karadeniz, Çetin Uygur, Osman Saffet Arolat, Hasan Yalçın, Cevdet Açıkel, Şevket Orhan, Mustafa Gürkan, Öcal Okay ve Deniz Gezmiş'in fotoğraflarını teşhir ederek zorbalar gurubunu bu gençlere karşı tahrik etmektedir.

Suçlular nerede?

■ Kanlı Pazar olaylarının en küçük teferruatına kadar fotoğrafları yayımlandığı halde, sağıcılar zorbalar bir türlü ele geçirilmemekte, yakalananlar da sudan bahanelerle serbest bırakılmaktadır. Sadece elinde bıçakla teşhis edilen AP'nin belediye memuru Seyit Atmaca ve bıçaklanma sahnesine seyirci kalan polis memuru Hâşim Bozkurt tutuklanmıştır. Resmi makamların bu kayıtsızlığı karşısında gençlik kuruluşları özel bir soruşturma komisyonu kurarak delillerin tesbitine başlamışlardır. Kanlı Pazar'ın failleri bugün olmasa bile ergeç ileride bir gün hesap vereceklerdir.

De Gaulle ve NATO

■ NATO yüzünden Türkiye'nin başına binbir türlü bela gelir, kardeş kardeşi vururken Dışişleri Bakanı Çağlayangil hâlâ çıkıp meclis kürsünde NATO'nun Türkiye için yararından söz edebilmektedir. Kraldan çok kralcı bu tutuma karşılık, Fransa Cumhurbaşkanı de Gaulle'in Londra'da açıklanan bir teklifi, NATO'nun gereksizliğini ve sonunun yaklaştığını bir kez daha göstermiştir. De Gaulle İngiliz Hükümeti'ne gayriresmî olarak yaptığı teklifte, NATO'nun ve Ortak Pazar'ın tamamen lağvedilmesini, Amerika'nın Avrupa topraklarından son erine kadar uzaklaştırılmasını, bundan sonra Fransa, İngiltere, Batı Almanya ve İtalya arasında yeni bir işbirliği teşkilatı kurulmasını istemektedir. Teklifin İngiliz televizyonunda açıklanması İngiltere kamuoyunu allak bul-lak etmiş ve dergimiz bağlandığı sırada bütün Avrupa'da hararetli tartışmalara, çalkantılara yol açmış bulunmaktadır. İngiliz Başbakanı Wilson başlangıçta de Gaulle'in teklifine karşı çıkmış olmakla beraber, İngiliz kamuoyunda büyük ilgi uyandıran bu teklifin zamanla büyük taraftar kitlesi sağlayacağı ve Amerika'nın Avrupa'da dikiş tutturamayacağı tahmin edilmektedir.

İmcece'de seçim

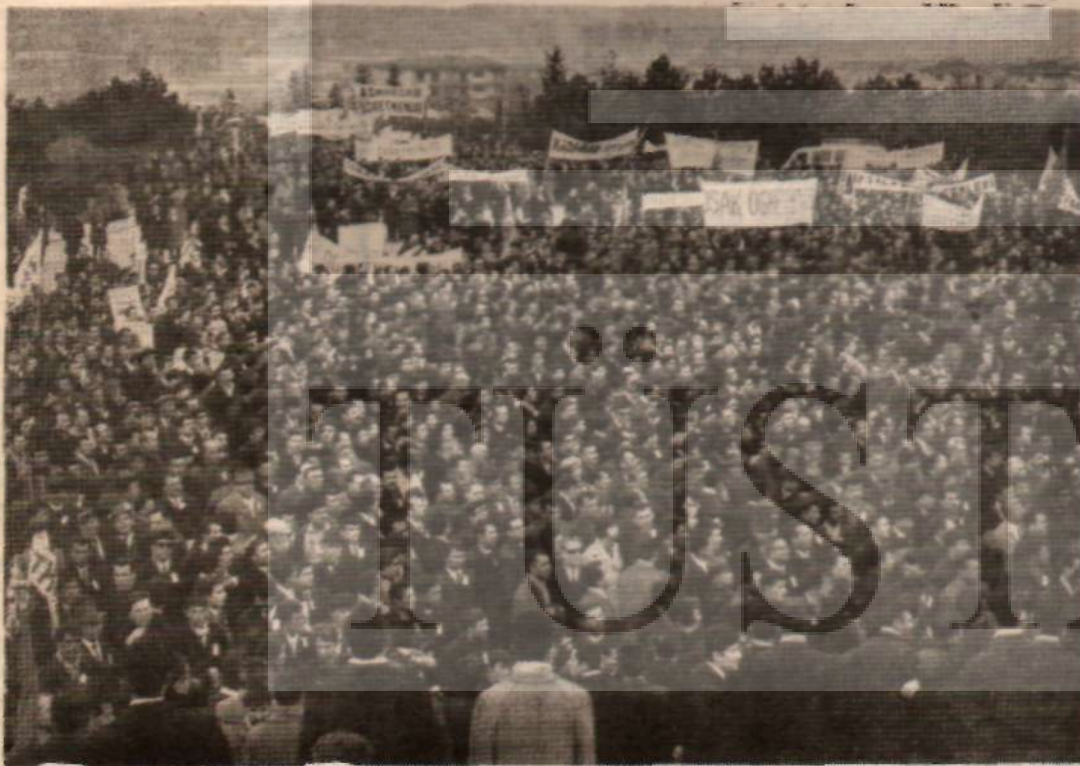
■ İmcece Yayın Kooperatifi Genel Kurulu'nun normal toplantısında yeni yönetim kurulu seçilmiştir. Ankara'da yapılan toplantıdan sonra belli olan Yeni Yönetim Kurulunda Hürrem Arman, Turan Yiğit, Nebi Dadaloğlu, Mehmet Ali Şengül ve Ali Çiçekli yer almaktadırlar.

Gerçeği Bilelim!

TÜRKİYE'de halkı temsil eden bir iktidar var mıdır? Türkiye'de bir zabıta var mıdır? İstanbul'da bir vali var mıdır? Günlerden beri kendi kendine bu soruları soruyor ve ne yazık ki olumlu cevap veremiyorum. Evet Ankara'da adına iktidar denen bir topluluk vardır, ama bu anayasanın emirlerini değil, Amerikan emperyalizmi ile onun işbirlikçilerinin isteklerini yerine getirmekle yükümlü bir kanlı iktidardır. Evet Türkiye'de kaskı, kalkanı, coplu, tabanca bir toplum polisi vardır, ama bu vatandaş zorbalığa karşı koruyan yasal bir örgüt değil, zorbalarla birlikte vatandaşın kanına giren bir terör çetesidir. Evet İstanbul'da kendisinden «vali» diye söz edilen bir adam vardır, ama bu Mustafa Kemal Cumhuriyeti'nin valisi değil, elli yıl önce Mustafa Kemal'e karşı emperyalistlerle işbirliği yapan Bâbü'lî'nin valisi Ali Galip'tir; müslüman kardeşler teşkilatının şeref üyeliğini kabullendikten bir hafta sonra devrimci gençleri ve işçileri kendi elleriyle Derviş Vahdeti Ordusu'na teslim etmiştir. Taksim Alanı'nda tertemiz vatan çocuklarının nasıl boğazlandıklarını, hastanelerde karnı deşilmiş bir işçinin nasıl can verdiğini, insanların taş döşemeler üzerinde nasıl kan banyosu yaptıklarını ve suçluların ellerini kollarını sallayarak nasıl serbest dolaşabildiklerini gözleriyle gören bir insan için Türkiye'de iktidarın da, zabıtanın da, valinin de varlığı söz konusu olmaz artık!

SANILIYOR mu ki, bu kanlı iktidar, bu kanunsuz zabıta, bu takunyah vali - değişse Türkiye bir anda yasalar ülkesi haline gelecek, anayasa hükümleri olacaktır? Hayır! Bütün şer kuvvetlerinin başı, yıllar yılı Türkiye'de çöreklenmiş olan Amerikan emperyalizminin ta kendisidir. Bacakları kasklarına kadar, kolları koltukaltlarına kadar kan içindeki Amerikan emperyalizmi, bir Demirel gitse bin Demirel, bir Sükan gitse onbin Sükan bulur. Toplum polisi lağvedilse ne gam? Camilerin hepsi birer karşı - devrim ocağı, elleri sopalı, belleri bıçaklı, gözleri dönmüş zorbalar karargâhi haline getirilmiştir. Tahrik mi, kıskırtma mı? Sanki kan dökenler onlar değil, gazetelerinde her gün yeni cihadlara çağırılar... Hele hele 6. Filo! Emperyalizmin zırhlıları Boğaz otellerinde şehvet âlemlerinin kirdi kahınlarını, Taksim alanında şehid kanlarını bırakarak İstanbul sularından ayrılırken, yedi hafta sonra yapacakları ikinci ziyaretin haberleri gazete manşetlerini donatmıştır. Ve bir başka aldatmaca: Amerika bundan böyle Türkiye'ye karşı daha «güler yüzlü» davranacak! Gazetelerde alkışlar, alkışlar... Hangi güler yüz? O, cellat suratına geçirilmiş bir soyut maskesidir. Altındaki surat, aynı çirkin suratır!

TÜRKİYE'nin bağımsızlığı için savaşılan sosyalistler, devrimciler bu kanlı saldırı cephesine dört formalk anayasayı kalblerine kalkan yapıp mı karşı çıkacaklar? Körpe vücutları polisin copuna, zorbaların sopasına, ümmetçinin bıçağına karşı altmışdört sayfalık el kadar kitap parçası mı koruyacak? Koruyamadı işte... Kanlı Pazar'da bütün devrimciler zorbalar güruhuna yenik düşmenin acısı içinde kan ağlıyordu. Mustafa Kemal gençliği yenik düşmeyi kendisine yediremiyordu. Ama üzülmek gereksiz. Polisin hazırladığı o mizanzen içinde en mükemmel gerilla birliği dahi yenik düşerdi. Hata, bütün acı tecrübelerine rağmen, idareye, polise güvenmekti... Gerçeği bilelim: Artık anayasa değil, yasalar değil, kaba kuvvet konuşuyor... İyi organize edilmiş örgütler konuşuyor... Saldırmak için değil, savunmak için kuvvet, savunmak için örgüt! Sosyalistler, devrimciler, bugüne kadar küçük hesaplarla birbirlerini yemelerinin, bölük pörçük olmanın bedelini ödediler Kanlı Pazar'da... Artık her eylem, polise, idareye güvenmeden, en az sağıcılar kadar güçlenmiş, örgütlenmiş kuvvetlerle ve mutlak bir disiplin içinde yapılmalıdır. Bunun için zaman henüz geçmemiştir. Gramma devrimcilerinin Alegrie de Pio bozgunu da vardır, La Plata Zaferi de... Önemli olan bozgunla zafer arasındaki durum muhakemesini iyi yapmaktır. Şehitlerin acısı unutulmadan, yaralarının sızısı dinmeden...

Devrim için Eğitim Yürüyüşü

Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın düzenlediği «Büyük Eğitim Yürüyüşü», Ankara'da öğretmen kitlelerinin devrimci mücadele azmini doğrulayan bir atmosfer içinde yapılmıştır. Türkiye'nin dört bir yanından gelen 30 bini aşkın öğretmenin katıldığı yürüyüşte I. Osmanoğlu'nun yaptığı bir röportaj 15. sayfamızda bulacaksınız. Yukarıda mitinge katılan öğretmenler toplu halde görülmektedir.

DEVİRİM ŞEHİTLERİ

ALİ TURGUT AYTAÇ
— TIP'ın ikinci şehidi —

DURAN ERDOĞAN
— İşçi sınıfının şehidi —

KANLI PAZAR'DAN İKİ GÜN ÖNCEKİ MİTING
— Devlet himayesindeki zorbalığın hedefi: Anayasa —

ARTIK YETER BU KANLI İKTİDAR

16 ŞUBAT 1969, arkasında iki 800 ve yüzlerce yaralı bırakarak «Kanlı Pazar» adıyla Türkiye tarihine geçmiştir. Bu Kanlı Pazar olaylarından sonradır ki, toplumun «solcular» dışındaki güçleri de Türkiye'nin nasıl vahim komplolar karşısında bulunduğunu, kalın bir sis perdesi altında da olsa, sezmeğe başlamış, nötr tanınan yayın organları, orta yolcu bilinen partiler dahi alarm zillerine asılmağa başlamıştır.

Son Havadis, Sabah, Bugün ve Dünya gibi besleme gazetelerinin dışında bütün Türkiye basınının Kanlı Pazar olaylarına koydukları ortak teşhis şudur: Olaylar doğrudan doğruya iktidar tarafından düzenlenmiş, sağcı zorbalarla toplum polisle-

rine işbirliği yaptırılarak Taksim Alanı'nda kanunî bir gösteri yürüyüşü bastırılmış, devrimci işçilerin ve gençlerin canlarına kastedilmiştir.

Gazetelerde yayınlanan tafsilat ve fotoğraflar, çekilen filmler, elde edilen belgeler, Kanlı Pazar'ın AP iktidarının kontrolündeki toplum polisi ile sağ güçler tarafından önceden hazırlanan bir plana göre yaratıldığını inkar kabul etmez şekilde ortaya koymaktadır.

Kanlı Pazar öylesine tertipli, öylesine planlıdır ki, Taksim olaylarından iki gün önce Beyazıt Alanı'nda yapılan sağcılar mitinginde pazar günü «komünistlerin kanını dökmek» için açık açık çağrılar yapılmış, camilerde günlerce cihad namazları kılınmış, olaylardan bir gün

önce İzmir, İstanbul, Trabzon ve Ankara'da 6. Filo'yu protesto eden gençlere saldırılmış, toplum polisi bütün bunlara tepeden verilen emirle seyirci kalmış, hattâ zorbalara yardımcı olmuştur.

Pazar günü herkesin gözü önünde Beyazıt Camii'nde Dolmabahçe Camii'nde, Fındıklı Camii'nde cihad namazları kılınmış, büyük topluluklar halinde Dolmabahçe yoluyla Taksim'e çıkmış ve Taksim Meydanı'nda polis himayesinde taşlı, sopalı saldırı cephesi teşkil edilmiştir. 6. Filo'ya karşı kanunî gösteri yürüyüşü yapan kafil Taksim Alanı'na girer girmez toplum polisi kortejlî ikiye bölerek gençleri ve işçileri sağcı zorbalara eline teslim etmiş, cankırısına bombalarla, cop-

larla yardımcı olmuştur. Bunların tafsilatı ve fotoğrafları ANT'nın diğer sayfalarında yer almaktadır.

Ancak Kanlı Pazar'ı değerlendiren, de bütün dürüstçe yorumlarına rağmen gazetelerin ve politikacıların olayları sadece bir «sol - sağ» kavgası ve bu kavgada iktidarın tarafgirliği meselesi olarak ele aldıkları dikkatten kaçmamıştır.

Oysa Kanlı Pazar olayları, basit bir «sağ - sol» çatışması değildir. Bunun ardında Wall Street'ten, Pentagon'dan, Suudi Arabistan'a ve Ankara'ya kadar uzanan büyük hesaplar vardır. Bu hesapların kaynağı, son zamanlarda ulusal kurtuluş hareketlerinin güçlenmesi ve sosyalist bloğun bölgede ağırlığını daha fazla hissettirmesi dolayı-

ıyla Ortadoğu'daki çıkarları adanmaklı tehlikeye düşen Birleşik Amerika emperyalizmidir.

ANT'nın önceki sayılarında sık sık belirtildiği gibi, Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da, İsrail ve Türkiye'den başka tutunacak dalı kalmamıştır. Bu iki ülkeyi de kaybettiği takdirde Birleşik Amerika için tasarrufları toplayıp arkasında büyük çıkarlar bırakarak bu kadim medeniyetler bölgesinden çekip gitmesinden başka çıkar yol kalmayacaktır. Bunun içindir ki, Birleşik Amerika son çare olarak ikili bir oyuna başvurmuştur. Ortadoğu'da bir yandan İsrail'i devrimci Arap ülkelerine karşı jandarma olarak ayakta tutarken, bir yandan da Arap dünyasını içten sarsmak için Suudi Arabistan Kralı Feysal'ın önderliğinde antisosyalist ve işbirlikçi bir cepheyi güçlendirmeye çalışmaktadır. Bu anti - sosyalist, karşı - devrimci ve işbirlikçi cephe, merkezi Mekke'de olmak üzere Rabbat'ül Alem-ül İslami (İslam Dünyası Birliği) adı altında bütün müslüman ülkelerde örgütlenmiştir. İslam Dünyası Birliği, esas itibarıyla Müslüman Kardeşler Teşkilatı'na dayanmaktadır.

Ortadoğu'da İslam dininin en aşırı unsurlarıyla musa dininin aşırı unsurlarını iki elinde oynatarak aslında birbirine yüzdü yüz düşman bu iki cephe ile kendi çıkarına bir denge kurmağa çalışan Birleşik Amerika, aynı oyunu Türkiye'de de oynamaktadır.

Birleşik Amerika, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'deki vurgunlarından pay verdiği komprador burjuvazi ve onun parlamentodaki temsilcileri sayesinde Türkiye'de beyliğini sürdürmüştür. Ancak 1961 Anayasası yürürlüğe girdikten sonra emekçi sınıfların ve devrimci güçlerin kuvvetlendiğini, sokanın memleket politikasında söz sahibi olmağa başladığını ve bir avuç kompradörün ve toprak ağasının bu kitleler kar-

Güvercin düşüverdi

O gecmisi kanlı pazar günü, Devrim için Hareket Tiyatrosundan arkadaşlarla Beyazıt'a gidiyorduk, mitinge. Meydanda verilecek olan Hoş Amerika! adlı temsilde Vedat'ın anısına uçurulacak güvercini tedarige çıkmış genç göründü karşıdan. Avucunun içinde bir yavru güvercin vardı, melûmahzun, gömmüş gagasını göğsüne. Yahu, dedik, uçacak hali yok buncagızın, ya hasta, ya yaralı... Genç arkadaş saldı Yavruyu, bir - iki kanat çırpı garip, düştü yere. Kırık kanadının biri. Köşebasındaki kahveciye emanet edip, düzüldük yola. Mitingdi, yürüyüştü; ardından Taksim'deki kıyım... Teknik Üniversite'ye gittim o gece, kantinde gençler, kiminin kolu, kiminin Kafası sarılı, kapanmışlar masalara, yığıldılar, virandılar... O yavru güvercin düştü aklıma... Onlar da barış için, esenlikler için, güle oynaya, türkülerle yollara koyulmuşken, bir hoyratın, gözü - kanlımın tozağına düşmüşlerdi. Yürüyüş boyunca bir bayram havası içindeydik, günlük güneşlikti. Yanıma iki çocuk düşüydü, büyüğü önünde ya var, ya yoktu. Sırayı sıklaştırdım,

dedim, tuttum elinden; yumuşacık sıcaktı eli. Kimbilir neler geldi başlarına Taksim'de!.. Gençcik kızlar vardı; a ramızda, sevgililerinin kolunda yürür gibî, civil - civil, Bağimsızlık davasının ardında yürüyorlardı. Ya o Aytaç gibi, çocuğu çocuğuyla sinemadan, eğlentiden dönerken, o kırgının içine rastgele düşenler!.. Başından, omzundan yaralı, 20 yaşında, Gazetecilik Enstitüsünde öğrenci, Terzioğlu anlatıyor: Taksim gezisinde arkadaşlarla dolaşıyorduk. Sakallı, cüppeli adamlar çevirdi... (Parolanız ne?) diye sordular (Gezmek,) di-yince, (Sizi Komünistler) diye vurmağa başladılar, diyor. Gerçekten de, o gün sopadan geçirilen, bıçaklanan, coplanan, kursunlanan yurttaşlardan çoğunun parolası, gezmek'ti kiş ortasındaki güneşin tadını çıkarmaktı. Ama onlar da anladılar ki artık, Amerika'nın kara koncolosu sularımızı, günümüzü, yüregimizi kararttığı sürece, güneşin tadını çıkarmak, insanca yaşamak nasip değil bize!.. Çünkü 6 mc Filoyu kible edip Dolmabahçe'ye kıyısında sözde namaz kıldıktan sonra, Taksim meydanını yeni bir Kербelâ'ya çeviren yezitler,

Tarabya Otel'i'nde oturak âlemleriyle kurtlarını döken Amerikan tâifesinin döküp saçtığı kurtlardan başka bir şey değildi... Ve o kurtları toplumdan devşirilme vergilerle almış coplar, kalkanlar ve sis bombalarıyla arkalayan, onlarla sarınış - dolaş yürüyen toplum polisi, bu toplumun baş belası olan Amerika'nın muhafızı, bir anti - toplum polisiydi. (Ve o Amerikalının uçkurunu ve ona bağlı üç - beş kompradörün mal güvenliğini sağlama bağlamak için, yurttan can güvenliğini bırakmamacasına karanlık tertiplere girişerek Anayasa'yı çiğneyen, anasını tanımazlıktan gelen ve sofra takımı Cumhuriyet çocuklarının üstüne saldırarak Ata'sını yadısiyıp ortada nesepsiz kalan iktidar gayrı - meşru değildi de, neydi ki!..

Anlamıyanlar da anladık artık, barış güzel şey, güvercin iyi hayvan, hoş hayvan, ama Amerikan kartına karşı güvercinlik, pasifikasyon uzmanlarına karşı pasifistlik sökmüyor. Barış ne bir zeytin dalı, ne de güvercinin ağzında... Neyliyelim ki, günümüzde barış topun ağzında!..

Can YÜCEL

DEMİREL

SÜKAN

POYRAZ

ında gösterilmiştir. Kronik bir sol düşmanı olan Tural da, davranışlarıyla ve demecleriyle bu itibarı kuvvetlendirmiştir.

Amerika'nın mutemed adamı Demirel'in geçen yıl silahlı halk kuvvetlerinden söz etmesi, İçişleri Bakanı Sükan'ın sağ'ı istedikleri zaman kontrol altına alabileceklerini söylemesi boğuna değildir.

Artık anti - emperyalist, sosyalist ve devrimci güçleri sindirebilecek bir irtica ordusu iktidarın da yardımıyla hazırlanmıştır. Amerikaya da, bundan böyle sokaktan korkmaması gerektiği teminatı verilmiştir.

6. Filo'nun son ziyareti ise, Türkiye'nin anti - emperyalist, sosyalist ve devrimci güçlerine ağır bir darbe indirmek için önceden hesaplanmış, planlanmıştır. Daha önce CIA ajanı Komer'in tahrikçi ziyaretleriyle devrimci gençler sokağa dökülmüş, hemen ardından 6. Filo ziyaretiyle gerginliğin had noktasına ulaştırılması düşünülmüştür. Gençlerin 6. Filo'ya karşı protesto gösterilerinde bulunacaklarını tahmin etmek için kâhin olmağa lüzum yoktur. Gençler protesto gösterilerine girişecekler, bunun üzerine devamlı kısırtıcı yayınlarla, ci-had namazlarıyla beyni yıkanmış ümmetçi kitleler, chalkın tepkisi paravanası altında devrimci gençlere saldırtılacaktır. Kan gövdeyi götürecektir, ondan sonra da memlekette anayasa nizamını koruma gerekçesiyle aslında anti - emperyalist ve sosyalist hareketleri tamamen ezmek, Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçilerinin çıkarlarını garanti altına almak için bir terör kanunu meclise sevk edilecektir.

Bu kirli oyunun provaları önce İzmir'de, Trabzon'da, Ankara'da yapılmış, kesin darbe İstanbul'da indirilmiştir.

İstanbul Valisi eliyle oynanan oyun o kadar ortadadır ki, Vefa Poyraz'ın bu kanlı olaylardan bir hafta önce, ilâk bir devletin valisi olduğu halde, Müslüman Kardeşler'in Türkiye'deki örgütü İlim Yayma Cemiyeti'nin şeref üyeliğini kabul ettiğini ve bunun gazetelerde ilan edildiğini yazmak oyunu anlamak için yeterlidir.

Hürriyet'in kulağı delik muhabiri Cüneyd Arcayürek, kanlı olaylar Ankara'ya intikal eder etmez bazı hükümet üyelerinin «Ölenler bizden mi, soldan mı?» diye sorduklarını yazarak işbirliğini açıkça ortaya koymuştur.

Olaylardan sonra diğer gazeteler dahi kabinenin, hiç değilse bazı bakanların istifasını isterken Sükan büyük bir şımarıklıkla «Öç buçuk yıldır istifa istiyorlar» deyip geçmiş, Demirel de hiçbir bakanın istifa etmeyeceğini söyleyerek devrimcilere meydan okumağa devam etmiştir: «İş yurruğa dökülürse kimin kuvvetli çıkacağı belli olmaz!» Başta bu böyle konuşunca İstanbul Valisi de yüzü kızarmadan gazetecilerin karşısına çıkarak «Tedbir alınmamış olsaydı çok daha kanlı olaylar meydana gelebilirdi» diyebilmiştir.

Ancak Tural ne kadar ümmetçilerin safında görürse görürse, ordunun bu vahşiyane saldırıya tepki göstereceği muhakkaktır. Nitekim öyle de olmuştur. Olayları bir topçu u-

Camiler kışla oldu

Yaşar Kemal

CAMİLER AP'nin ve sömürücü Amerikanın birer milis kışlası haline getirildi. Halka orada kıyam telkinleri yapıldı. Orada ölüm talimleri yapıldı. AP'ye ve Amerika'ya muhalif, Türkiye'nin bağımsızlığını isteyen vatandaşlara orada komünist, orada kâfir dendi. Bu, binlerce camide, binlerce vaiz tarafından her gün yapıldı. Bugün artık camiler birer tapınaktan daha çok, birer sömürücü kışlasıdır. Cami - kışlaların insanları öylesine şartlandırılmış, öylesine Amerikan kölesi haline getirilmiştir ki, sözüm ona müslümanlar, çember sakallılar Boğazdaki 'Amerikan filosu'na karşı Fındıklı ve Dolmabahçe camilerinde namaz kılmışlardır. Amerikan filosu sanki ırz düşmanı değil de, sanki İstanbul şehrinde şehvi arzularını tatmine çıkıyorlar da, sanki İstanbul şehrinde bir şehvet pazarı sayarak gelmiyorlar da, İslamı kurtarmağa geliyorlar... İşte bunun için de bu İslam kurtarıcılarının karşısında bizim sözümona müslümanlarımız namaz kıyorlar. Hayır, bunlarla gerçek müslümanları, İslam dininin müminlerini karıştırmamak gerek. Gerçek müslümanlar, bu sömürücü Amerikan gavrının uşaklarına, müslüman dininin kutsallığını sömüren gözü dönmüş kades katillerine bizlerden daha çok öfkeleniyorlar. Çünkü bunlar vatandaşları müslüman dininden soğutan, müslümanlığı çürüten, yiyen, bitiren kişilerdir. Gerçek müslümanlar böyle düşünüyorlar.

Bunlar AP'nin camilerde yetiştirilmiş, sayıları belli milisleridir. Hepsinin adı da poliste vardır. Bunlar AP'den ve Amerika'dan para alırlar. Bunlar İzmir'de, Adapazarı'nda, Ankara'da, İstanbul'da, nerede bir olay çıkartılacaksa, oraya hemen ulaştırırlar. 16 Şubat 1969 pazar günü Taksim gezisindeki silahlandırılmış ihtilal kıtası bunlardır. Konya'yı altına üstüne getirenler bunlardır. Bursa'da İşçi Partilleri öldürmeğe kalkınlar, Akhisar'da Mehmet Ali Aybar'ı linç etmeğe gelenler bunlardır... Bunlar AP'nin seyyar kara ihtilal kıtasıdır. AP böyle olaylar için yetiştirilmiş bu milislerini kasaba kasaba, şehir şehir taşır. Taksim meydanında o gün yakın illerden gelmiş belli tabanca, eli makinalı tabanca, tam teçhizat bu milisleri gördüm. Bu milisler yakın illerden toplatılmıştı. Bu bir gerçektir.

Konya olayları bir kara ihtilal denemesiydi. Taksim olayı tam bir ihtilaldir. Sonuna kadar gitmeğe için cesaret edemedi Sükan, bunu da bir gün tarih aydınlatacaktır.

Amerikan Morisson firmasının Türkiye mümessili Süleyman Demirel, Türk ordusuna karşı kurulacak «200.000» kişilik milis ordusu tehdidini savururken biz ona inanmamıştık. Güçlü, büyük bir geleneği olan Türk Ordusuna karşı nasıl bir «Milis Ordusu» çıkaracaktır Süleyman Demirel? Fakat, onun camileri birer kışla haline getireceği, arkasındaki dünya huzuru Amerika'nın ona dersler vereceği hiç aklımıza gelmemişti. 16 Şubat 1969 Pazar gün-

kü kıyamdan önce AP'nin cami - kıştalarından yetişmiş milisleri, Müslüman İstanbulu, müslüman kızlarının şehvet pazarı yapmağa gelmiş Amerikan gemilerine karşı namaz kılarlarken her şey anlaşılmıyordu.

Gazeteler sorunu yanlış koyuyorlar. Kısırtılmış müslümanların sanıyorlar bu hareketi. Hayır, bu hesaph tertipli AP iktidarı milislerinin, hem de yıllardan bu yana yetiştirilmiş milislerinin yardımıyla bir ihtilal hareketidir. Hem de Türk ordusuna karşı yetiştirilmiş. Bu bir 31 Mart'tır.

Yıllardan bu yana AP iktidarı kışla yaptığı camilerde bir kanlı ihtilali gerçekleştirecek milisler hazırlıyor. Amerikanın telkinleriyle. Komprador burjuvasının başka türlü yaşama şansı yok Türkiye'de. Bunu biliyor. Bu tertipli, örgütlü AP iktidarının ihtilal hareketidir. Açın AP iktidarının sözcüsü Son Havadis'li... Cami - Kışlaları nasıl ayaklanmağa çağırıyor okuyacaksınız. Hem de bir kere, iki kere değil... Açın Bugün gazetesini, açın Sabah'ı... Bizim basın da devekuşuluk yapıyor. Uzun bir zaman değil, bir iki yıl içinde AP iktidarının cami - kışlalardan yetişmiş milisleri ayaklanacaklardır. Türkiye'de kan gövdeyi götürecektir, bu hareket de Türk milletin sonu olacaktır. Yarı yozlaştırmış, Avrupa sömürgecilerinin burnunun dibinde yüz yıllardan bu yana yozlaştırmış bir yönetici bölge sahip Türk milleti kolay kolay kendini toparlayamaz. Gerçeği olduğu gibi görmeliyiz: Türk ordusuna karşı hazırlanmış bir milis ordusu artık var. AP iktidarının başı bunu yıllar önce söyledi ve gerçekleştirdi.

AP iktidarı bu cesareti ve gücü nereden aldı? Zonguldak'ta işçileri kursunlattı, yanına kaldı. Sükan Türkiye Büyük Millet Meclisini bastı, yanına kaldı. Sükan'ın polisleri Teknik Üniversite'yi bastı, gençlerimizi kan uykularında coptadı, öldürdü, yanına kaldı. Öğretmen kırdı, yanına kaldı. Danıştay kararlarını çiğnedi, yanına kaldı. Konya olaylarını çıkarttı, yanına kaldı. İzmirde cami bombalattı, yanına kaldı. Devlet içinde bir ihtilal çetesi gibi çalıştı, bütün Türkiye'nin gözleri önünde, yanına kaldı. Madenleri sattı, yeraltı yerüstü sevetlerimizi haraç mezat sattı, yanına kaldı. Montaj sanayii, yanına kaldı. Türkiye'yi inek gibi sömürücülere sağdırdı, yanına kaldı. Camiler bir kanlı ihtilal, katliam hazırlığının alanları oldu, yanına kaldı. Şimdi de camiler milis kışlası yapıldı, yanına kaldı. Artık Türkiye'de kimsenin canına, malına güveni yok.

Artık yukarıda saydığım işlerinden dolayı AP iktidarı bir ihtilal çetesi gibi çalışıyor. Meşruiyetini haliyle yetirmiştir. Devlet içinde ayrı bir devlet, bir ihtilal entansı kurarak iktidar olmaktan çıkmıştır. Anayasayı topyekun çiğnemmiştir. Derhal Yüce Divan'ın kurulması, AP sorunlarının yargılanması gerek. Yoksa çok geç olacak ve Türk milletin sonu gelecek.

gısında ayakta duramayacağını gören Birleşik Amerika bu defa sokakta denge sağlamak için Türkiye'de de İslami politize etme oyununa girmiş ve ANT'nin 64. sayısında belgesel olarak açıklandığı gibi Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nı Türkiye'ye de sokmuştur.

Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nın Türkiye'deki beyni olan İlim Yayma Cemiyetleri ümmetçi İslamcılığının desteğiyle hızla örgütlenmiş, vurucu kuvvetler yetiştirmek üzere kurulan imam hatip okullarının ve kuran kurslarının sayısı hızla artmış, Mehmet Turgut, Faruk Sükan, Sadettin Bilgiç gibi müslüman kardeşler, Demirel gibi bir mason biraderle işbirliğini sineye çekerek iktidarın kilit noktalarına yerleşmiş. Bugün, Bâbüdde Sabah ve İttihad gibi ümmetçi gazetelerle propaganda kampanyasına hız verilmiş, camiler birer kışla haline getirilmiştir.

ANT'nin orta sayfalarında görüleceği gibi, iki yıldan beri camilerde ve ümmetçi gazetelerde «komünistlere karşı ci-had», «İkinci Endonezya» temaları sistemli şekilde işlenmiş, ordu korkusunu kalplerden silmek için de Genelkurmay Başkanı Orgeneral Cemal Tural devamlı olarak ümmetçilerin sa-

çağıyla izletip geniş istihbarat alan yüksek komutanlar Demirel'den de bilgi istemişlerdir. Demirel olayların tamamen solcuların kışkırtmalarına sonucu olduğunu ileri sürerek Terör Kanunu'nun bir an önce çıkartılmasından başka çare kalmadığına komutanları ikna etmeğe çalışmıştır.

Ama müzrağı çuvala sokmak da mümkün değildir. İşlenen suç ortadadır. Bir kısım komutanlar bu izah şeklini kabul et-seler dahi, devrimci halk ordusunun büyük gövdesi Amerika'nın çıkarlarını korumak için bir Derviş Vahdeti ordusu yaratıldığını, 6. Filo ziyaretlerinin karanlık hesaplara dayandığını farkındadır.

Halkoyunun ve basının büyük tepkisi de pişmiş aza su katmıştır.

Bunun farkına varıldığı için, ki, olaylardan bir kaç gün sonra oyunun yeni bir perdesi sahneye konulmuş ve Amerikan gazeteleri vasıtasıyla «Türkiye'deki devrimci güçlere karşı daha anlamlı bir politika» edebiyatı başlamıştır. Ne yazık ki sağduyu sahibi bir çok kimse de, meselelerin derinine inemedikleri için, bu oyuna gelmişler ve Türk - Amerikan ilişkilerinde reformdan söz etmeğe başlamışlardır. Sanki mesele, Washington Post'un yazdığı gibi, «pek çok Amerikalının Türkleri kendisini besleyen eli ısrarlı kü-

pek gibi görmesi» anlayışını değiştirmekten ibarettir.

Ve sanki bu anlayış değiştirilirse, Türk - Amerikan ilişkileri eskisi gibi dostane bir şekilde sürüp gidecektir! Bu sayede solcular protesto gösterileri için sokaklara dökülmeyecek, sağcılar da onların üzerine saldırmayacak, tatlız olaylar olmayacaktır...

Hayır, bu aşırılık bir Bizans entrikasıdır.

Mesele anlayış değişikliği değil, tamamen sömürü esasına dayandığı sabit olan NATO'lu, ikili anlaşmalı, montaj sanayili Türk - Amerikan bağlarının kökünden yıkılma ve Türkiye'nin her bakımdan bağımsız bir ülke haline getirilmesidir.

SALDIRININ ÖYKÜSÜ

ÇOBANOĞLU

Tarihler kıyım diye yazar,
tünden öldürseler de...

GÖK dıpduru. Kıpırtısız göğermeye tüm. Bir kıyım hele, bulut yok havada. Güneş, yaldır yaldır. Camlarında yansıyor yapıların. Yapıların diplerini, koyu gölgeler bürümüş.

Ortalıkta bahar yeli var. «Şubat ayı, kış yelini kovmuş» gibi. Mor dağlardan menekşe, çiğdem... kokuları gelmede burcu burcu. Sarımsı balırları uça gelmiş de, ballanmada. Bir hazz, bir nazlı onaltı şubat günü bin dokuz yüz altmış dokuz'un.

Taksim Alanı'na tembihlenmiş, silahlanmış kişiler kümeleşip yuvalanmışlardı. Ak sarıklı, ak sakallı, berelli, top - karasakıllı, aslında ne oldukları belirsiz kişiler saf tutmuşlardı. Namaz üstüne namaz kıhyorlardı. Kinler, bilenmekteydi sürekli. Taştlar, uçları çivili - özel olarak hazırlanmış - sopalar, taşlar, cam kırıkları taşıyordu boyuna. Neden, niçin toplandıklarını bilmiyen yabancı kişiler, sürekli hareket halinde tutuluyordu birilerince. Kışkırtma, son durumunu alıyordu:

«Allahım, dinini, Muhammedini seven herkes, pazar günü Taksim'e gelsin.» çağırısına uyan herkesin içinde hep vurmak, öldürmek, cennete gitmek isteği vardı. «Bir kaçını öldüren, sorgusuz sualsiz cennete gidecek» diye, sürekli öğütler verilmekteydi. Cennete gitmeyi kim istemezdi, hazır fırsat varken elde. Bir kaçının değil, yüz bilmen kaçının adı mı olurdu?

Tüm bunlardan habersiz bir insan seli, Amerika'ya karşı direnmek için Taksim'e doğru yavaş yavaş akmaktaydı. Yasal bir yürüyüş, erimine ermek üzeriydi...

Taksim Alanı, «Toplum Polisi» denilen, özel çerilerle doluydu. Başlarında ak tolgaları, bellerinde ak kemerleri vardı. Ak kemerlerinde, tabancaları asılıydı. Tümünün elinde, kara kara coplar vardı. Bombalı bölükler, ayrı ayrı sıra tutmuşlardı. Arkaları cennetliklere, tanrıların sevgili kullarına döndükçe çerilerin. «Onlara bir kemlik gelmesin» diye, kuşkuluydular. Kurulmuş yay gibi beklemekteydiler onları. Dizi dizi, ağ gibi. Çeri başları, ellerinde telsizleri, kolaçan ediyorlardı yöreyi. Sırtıyorlardı da alaylı alaylı.

Gümüşsuyu'nda, haykırısların en güzeli vardı. Kükremelerin en biçimlisi oluyordu Gümüşsuyu'nda: «Kahrolsun Emperyalizm, Defolsun Altınçı Filo!»

Sesler, sürekli yükselmekteydi, sürekli yağmaktaydı. Taksim'de çit yoktu. Herkes, akmak beklemekteydi saldırmamın. Herkesin eli silahındaydı. Herkes, daha sıkı tutuyordu silahını. Gözler dönmüştü. Duygular canavarlaşmıştı. Gelenlere sövüyorlardı hep bir ağızdan.

«Gidecekler! Geldikleri gibi değil, daha kötü gidecekler.»
«Ya istiklal, ya ölüm!»
«Tanklarıyla, toplarıyla gelseler dahi!»
«Bize Amerika, selam duracak!»

Alkışlar, sevgiler...
Selin ucu, onurlu girdi Taksim Alanına. Coşkular, kükreyişler daha bir güçlü:
Hiçbir şeyden haberleri yoktu. Yürüyorlardı. Taksim Alanı'na girmişlerdi. Önü, iki araç — Toplum Polisi bindirilmiş — gekiordu. Arkayı, yine iki araç — Toplum Polisi yüklü — toplayıp geliyordu.

Göğüslerinde bellikleri vardı onların. Din - iman yoluna koymuşlardı bağlarını. Öldürürse şehit, kahırlarsa gazi olacaktı. «Dinsizlere ölüm» diye, ant içmişlerdi. Namaz kılip, tanrıya yakarmışlardı. Bir bölük, namaza bitirmemişti daha. Önden, eli sopalı birisi koptu. Çerileri göğüsleyip geçti. Arkasından, sökün etti ötekiler: «Allah alah... Solculara ölüm... Acıma-yın, vurun ha vurun...»

Onlar, neye uğradıklarını bilemediler ilkin. Çeriler de vuruyorlardı onlarla birlikte. Çokuna çöküm oluyordu düşenlerin üstüne çeriler. Kendi içlerinden kamah, satır, keser, şış, adamlar çıktı bir sürü. Göğüslerine bellikler takmışlardı birden. Bu onları, daha bir ayrı şaşırtmıştı.

Çeriler, dalgın gözüküyorlardı yapmaktan. Bir boğuşma, bir kaynaşma aldı yürüdü birden. Kimileri vuruyordu. Kimileri kaçıyor. Kimileri savunuyordu. Kimileri yere yıkılıyor. Kanlar içinde. Bir savaş ala-

mına dönmüştü ortalık. Taşlar, sopalar, keserler, satır, şış, cam kırıkları döndüyordu havada. Yabancı sesler... Kıvrınmalar, vurmalar, düğmeler...
Yandan çıkmak, içten çıkmak sustahlar ıslı ıslı. Kinli, kanmaz kamalar, palalar, saldırmalar yalbirdıyordu kısa süreli havada.

16 Şubat pazar günü İstanbul'un Taksim Alanı'nda kan gövdeyi götürüyordu. Emperyalizme karşı savaş açan işçilere ve gençlere, beyinleri cihad namazlarıyla yıkanmış zorbalar vuruyordu, polis vuruyordu. Kardeş kardeşi vuruyordu... Bu, ikinci bir 31 Mart'tı... Bu karşı ihtilaldi...

Kurşunlar, sürekli sıkıyordu. Taşlar, yağmur gibi yağıyordu. Kadın, kız, çocuk - çocuk eziliyor, sürükleniyordu. Kan kan oluveriyordu her bir yerler.

Gözleri kızarmış kişiler, kanı görünce daha çok azıp - kuduruyorlardı. Sağa - sola, dek gele koşup, dek gele vuruyorlardı. O iki bölük kocalar hele birer yigit kesilmişlerdi alanda. Ulu-yorlardı ha bire. «Vurun» diyorlardı. «Allahım, dinini seven vursun. Aman vermeyin.»

Bazıları da dökülen kağıtları, yazıları, resimleri toplayıp yakıyorlardı. Taksim Alanı, yangınlaşıveriyordu birden. Kara dumanlar tüttüyordu yahımların üstünde.

Bir şakırtı, bir patırtı, bir kaçışma, bir saldırı... Sürekli böyle oldu. Kıyasıya... Kıyarcasına elleri kanlı. Ölmeler, öldürmeler... Her yan, al kan... Yatanlara, sürüklenenlere, ezilenlere kim bakar. Can çekişlenere bıçak sokuluyordu, ölenlere sopa vuruluyordu. Özel çeriler, yan yan bakıyorlardı. Kanlı bir tertibin, gaddarcasına uygulanması gibi bir şeydi bu. Acımasız bir kıyım: Başlar, çöktü çöktü veriyordu birkaç vuruşta. Ucu çivili sopalar, keserler, insan tenlerini deli deliveriyorlar-

dı bir anda. Tüm al kana yunmuştu yüzler. Eller, göğüsler kızıl kızıl...

Sürekli saldııyorlardı sokaklarda. Çeriler, onları kümeleştiriyorlardı. Onlar azgın, kurdurğun, canavarcasına...

Duvar diplerinde ölümler vardı. Sokaklarda, yaralıları sızlamıyorlardı. Titreşmeler, çırpınmalar. Toprağı avuçluyorlardı acıdan. Ölümler, yaralıları sürüklenerek götürülüyordu araçlara. Yaralıları, tutuklanıyorlardı çoğu kez. Can kurtaran araçları, yaralı topluyorlardı boyuna. Gazeteciler, en gerçek fotoğrafları çekiyorlardı. Gazetecilerin de yaralıydı çoğu.

Hiç tanımadıkları kişilere, hiç bir kişisel bağları bulunmayan kişiler büyük bir kinle saldıyorlardı. Kırk yıllık düşmandan öç alırcasına. Saldırı, bitmiyordu bir türlü. Kadınları, kızları, delikanlıları, çocukları, kocaları sürükliyorlardı sokaklarda. Sokaklar, korkuluydu. Camlar dökülüyordu araçlardan, yapıardan. Saldırı, Teknik Üniversite'ye doğru kayıyordu. Çeriler, Teknik Üniversite'yi çevrelemişlerdi.

Kan. Her yer kandı. Gölek gölek, çizgi çizgi, oluk oluk kan. Soluksuz, yarı soluklu kişilerin benizleri, uçuk uçuktu. Aman...

Hiç bir şey yapmayan, hiç bir şey yapmak istemiyen çeriler, yine dizi diziydiler. Ellerine geçirdiklerini copluyorlardı. Hepisi vuruyordu ama.

Sis bombaları, ses bombaları, öteki bombalar... Bıçaklar, sopalar, tabancalar... Gözlerden, sapır sapır yaş dökülüyordu. Kimsenin us'u başında değildi orada. Kalıntılar, öbek öbekti. Yollarda ayakakabı, ceket, başörtüsü, türlü giyit yırtıkları dolu.

Mehmetçikler geliyor. Yığın yığın, tabur tabur. Sevimlice bakıyorlar, yığıtçe duruyorlardı Mehmetçikler. Taksim alanı, yan sokaklar, tüm Mehmetçikle dolu. «Yasak hemşerim» diyorlardı Mehmetçikler.

«Nurlu ufuklarım» altında, mor dağlar sisleniyordu. Mor dağların eteği, sümbül bitegiydi. Kara toprak, yavaşta buğulanmaktaydı. Ak ışıkları, yutuveriyordu karanlık...

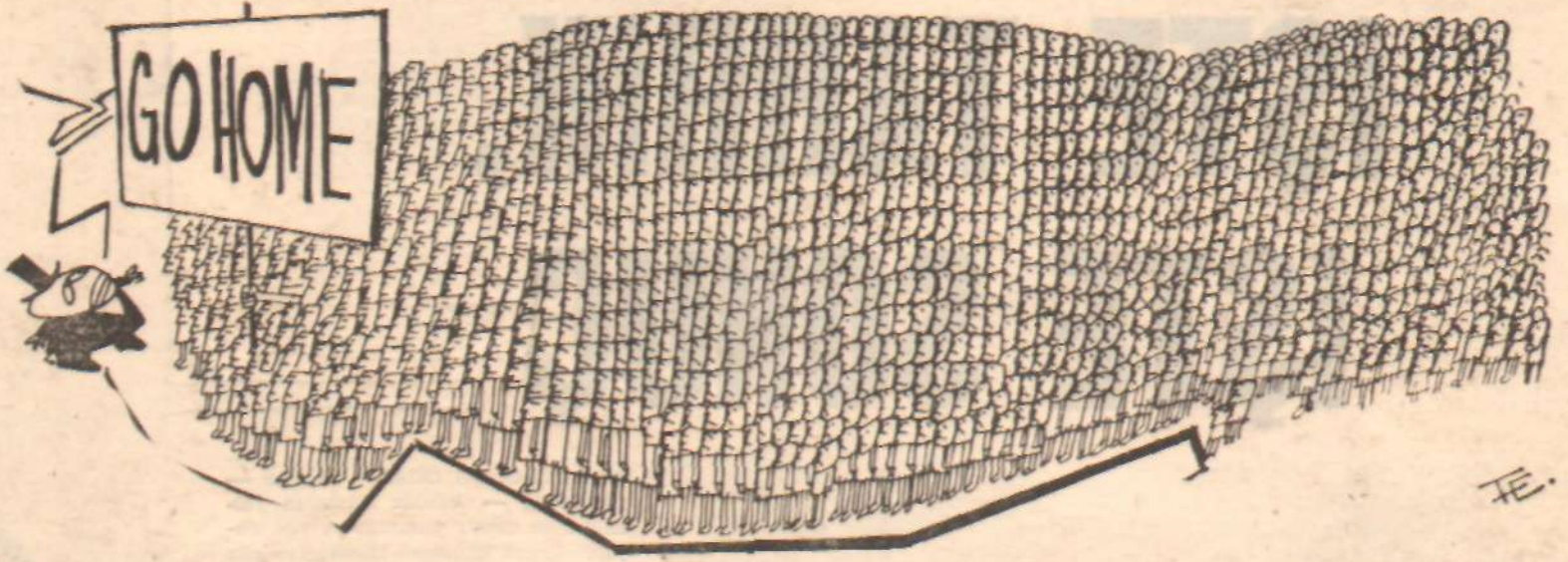
İlkten iki ölü, yüzlerce yaralı olduğu duyuldu. Arkasından, nurlu ufukların ötelere gömülenlerin anlamları...

Kanlı Pazar'ı yaşayan bir öğretmen konuşuyor

Ben, Hasan Arabacı. Öğretmenim. Olaylar sırasında Taksim meydanında gördüklerim ve duyduğlarım:

- 1 — Polisler yaralıları bile cop vurdular.
- 2 — Saldırganlarla yer yer birlikte hareket ettiler, saldırganlar sopa, bıçak, mızrak ve demirle halkı dövdükleri sırada dövülenleri copladılar.
- 3 — Taksim Belediye Gazinosunun balkonunda sekiz saldırgan bir çocuğu özel sopalarla dövdükleri sırada bunu gören polisler müdahale etmediler.
- 4 — Gericiiler, otobüs durakları üzerinde yaptıkları konuşmaları polis megafonuyla yaptılar.
- 5 — Bir lüzibat eri gericilerin sırtlarına almalarına karşı «katiller yaptıklarınıza görmüyor musunuz?» dedi.
- 6 — Yine polisin saldırganlara nasıl vurmaları gerektiğini söylediğini duydum: «Tekme ile vurun. Bacaklarına, karınlarına vurun.» Savaşta emir veren kumandan gibiydiler.
- 7 — Polis, elindeki yafahlara saldıran gericilerin saldırmalarına bile göz yumdu.
- 8 — Göbeğine kadar sakallı saldırgan bir adam Alman konsolosluğu civarında elinde yiyecek fileli bir kadına saldırdı. Elindeki büyük sopa ile vurdu ve küfürler savurdu.

Benim gibi birçok kimse bu olaylara tanık oldular.

Anayasaya ve halka karşı cihad

Çetin ÖZEK

YURDUMUZ üzerinde oynanan oyunlar belirlendikçe, yığınlar bu oyunların bilineğine vardıkça, demokratik burjuva özgürlükleri halkın uyanıp, gerçeklere eğilmesi olanaklarını genişlettikçe, belirli çevrelerin tedirginlikleri de artıyor. Bu nedenden ki, daha koalisyon hükümetleri döneminden bu yana bir «düzeni korumak», «aşırı akımları engellemek», «hürriyetleri korumak» sözü, iktidarlardan tarafından söylenir durur. 1967 yılında düzenin tam ve kesin, karanlık ve kapalı bir sisteme dönüştürülmesi için hükümet bir tasarı hazırlamıştı. Hükümetin, hazırlattığı bu tasarı daha yasama organına verilmeden basında açıklanmış (1), hükümet beklemediği bir tepki ile karşılaştı. Bütün devrimci güçlerin hürriyetleri tümünden boğacak bu tasarı karşısındaki kesin çizgili beklenmeyen işbirliği ve ortak tepkisi, tasarıların kanunlaşmasını engelledi; hatta hükümet böyle bir tasarı olduğunu inkâr etmek durumunda kaldı. Hemen hemen iki yıl bekle-dikten sonra bugün aynı tasarı kanunlaştırılmak üzere yasama organına verildiğini görüyoruz. İki yıl içinde gerçekleşen bir takım olaylar gözden geçirilecek olursa, böyle bir kanunun çıkartılmasını kendi çıkar düzenleri için zorunlu görenlerin, aradaki müddeti boş geçirmediğini anlarız.

Gerçekten, iki yıldır, toplumda başgösteren ve geniş ölçüde iktidarcı da tahrik edilen olaylar gide gide «Kanlı Pazar»a varmıştır. İktidara yakın çevreler, sık sık, «komünist ihtilali» masalları uydurmuşlardır. Halk, belirli çevrelerce yaratılan «öç»lere karşı savaşa, kan dökmeye çağırılmıştır. Endonezya'daki «insan avı», ideal bir model, erişilmesi gereken bir amaç şeklinde halka telkin edilmiş, devrimci güçler devamlı bir tehdit altında tutulmuştur. Bu tahrik ve telkinler zehirli meyvasını belirli bir ölçü içinde 16 Şubat 1969 pazar günü Taksim Meydanı'nda vermiştir. Bütün bu fiili baskı ve kandökmü, 1967 yılında yapılamayana, 1969 yılında yapabilmek için girişilmiş tertiplerdir. Gerçekte belirli sınıf düzeninin yarattığı çıkar sisteminin dışında kalan ve «Kanlı Pazar» günü çarpışan iki taraftaki halk da, siyasi iktidarın ve dayandığı egemen sınıfın fiili tutumunu hukukileştirmek için faşist bir kanunu gerçekleştirmesine zemin hazırlaması için kullanılmıştır. Toplum polisinin «Kanlı Pazar» günü devrimci güçlere sistemli saldırısı ve bu konuda devrimcilere saldıran halk kesimiyle ortak bir plan içinde yer alışı, başka bir şekilde yorumlanamaz. Düzenin, hukuk planında da kalsa, biçimsel de olsa hürriyetçi niteliğini ve bu niteliğin sağladığı bilinçlenmeyi engellemek için «düzeni koruma» kanununu çıkartmak isteyenler, bu kanuna karşı tepkiyi azaltmak, böyle bir kanuna gereklilik bulunduğu fikrini yaymak, toplumda tedirginlik yaratarak kamuoyunun desteğini kazanmak için bu tür tedbirlere girişmişlerdir. Düzeni faşistleştirmek için bu tür tedbirlere başvurma taktiği yeni de değildir, Mussolini ve Hitler bunun çok örneğini vermiştir. «Antikomünizm, komünizmle savaş» sloganı ve bunun için kandökümü, günümüzde de «faşizme giden yolların» klasik metodu olarak görülmektedir.

YASAMA organına verilen «düzenin korunması» kanun tasarısının hükümleri üzerinde uzun boylu duracak değiliz. Sadece şunu belirtmek gerekir ki, tasarı, unsurları belli olmayan, kullandığı terimleri elastiki ve sonuçta her tür düşüncenin cezalandırılmasına imkan verecek niteliktedir. Sınıf, düzen, burjuva, komprador, emperyalizm v.s. kelimelerini kullanmak, Abdülhamit döneminde «yıldız» kelimesini ağza almak kadar tehlikeli bir duruma girmektedir. Tasarı, düşünce, öğrenme, bilim özgürlüklerini yok ederken, artık hukuk ve hukukçuluk da ölmektedir. Bir hukukçu olarak, bu kanunun gerçekleşmesinden sonra neyin suç olup, neyin suç olmadığını tesbit edebilmek imkânı dahi kalmamaktadır. Anayasanın, hukuk prensiplerinin, özgürlüklerin bu denli «arzına geçilirken», kanun tek bir amacı gütmektedir, «egemen sınıfların çıkarlarını ve soygunlarını sürdürme hürriyetlerini» garantilemek.

HAZIRLANAN kanun tasarısı, bu tür hazırlıkların hepsinde olduğu gibi, «sınıf mücadelesini engelleyerek hürriyet ve düzeni korumak» şeklindeki temel görüşe dayanmaktadır. «Düzeni ve hürriyeti» korumak iddiası büyük bir aldatmacadan öteye gitmemektedir. Çünkü, düzen sadece belirli bir sınıfın çıkarlarından yana işlemekte, hürriyet ise bu sınıfın çıkarlarını sürdürme imkanlarını elinde bulundurması anlamına gelmektedir. Mevcut düzenin korunması için kanun hazırlanınca, gerçek korunan nesnenin, halen egemen bulunan sınıfların çıkar, sömürü, emperyalizmle işbirliği sistemi olduğu ortaya çıkmaktadır. Gerçekten devlet, toplumun sınıflara bölünerek, bir sınıfın diğer sınıfları istismar etmesiyle ortaya çıkmıştır. İstismarı gerçekleştiren bu sınıf, devleti kendi sınıfı egemenliği için araç olarak görmektedir ve devletin düzeni bu sınıfın çıkarlarına uygun olarak sistemleştirilmektedir. Egemen olan sınıfın kendinin inanç ve çıkarlarına uygun düzeni kurduğunu söylediğimiz zaman siyasi iktidarın da bu egemen sınıfın elinde bulunduğunu belirtmiş oluyoruz. Bu açıdan ki, «düzeni korumak» yaygarası ardında getirilecek kanunlar, özellikle sınıflar arası kuvvet dengesinin kurulamaması olduğu, geri bırakılmış ülkelerde, sadece o egemen sınıfın çıkarının savunulmasını sağlayacaktır. Sınıfsal yapı değişiminin düzeni de değiştireceği açıktır. Bu açıdan düzenin değişmesi, korunması gerçekten temelde yatan sınıfsal yapının değiştirilmesi çabası anlamına taşımaktadır. Geribırakılmış ülkelerde egemen sınıfların bağımsız olmadıkları ve emperyalist sömürü içinde varlıklarını sürdürdükleri bir gerçektir. Emperyalizm ile egemen sınıflar çıkar birliği içinde kaynaşmaktadır. Bu açıdan, düzenin sürdürülmesi, egemen sınıflar kadar, emperyalizmin de işine gelmektedir ve bu konudaki tedbirlerin alınmasında bir işbirliği gerçekleştirilmektedir. Son «Kanlı Pazar»ın emperyalizme karşı direnişlerin kırılması ve devlet kuvvetlerine, bilinçlenmemiş halkın bir kısmına emperyalizm uğruna «cihad» açtırılması başka anlam taşımaz.

KANLI Pazar gibi fiili olaylar olsun, çıkartılmak istenen kanunlar olsun, gerçekte «Anayasanın tahribi» anlamını taşımaktadır. Anayasayı korumak gerçekte siyasi iktidarın işi olmak gerekir. Bizim toplumumuzda ise Anayasa siyasi iktidar tarafından zorlanmakta, devrimci güçler ise Anayasanın bekçiliği savaşını vermektedirler. Bunun da yorumu gerekir ve bu yorumu kolayca yapmak mümkündür. Belirtilen gibi, her toplumda egemen sınıf kendi sınıfsal çıkarlarına uygun bir hukuk düzeni yaratır. 27 Mayıs'ın getirdiği Anayasa ise, 27 Mayıs'tan önce ve sonra egemenliği elinde bulunduran «aracı, işbirlikçi burjuvazi» tarafından hazırlanmamıştır. Bu nedenle de, Anayasanın kurduğu hukuk düzeni ile egemen sınıfların çıkar sistemleri arasında bir çelişki mevcuttur. Egemen sınıflar, hukuk planındaki düzeni uygulamak istememekte ve ekonomik tutumu nedeniyle bunu uygulamak imkânını da bulamamaktadır. Devrimci güçler ise, hukuk planındaki düzenin toplumsal gerçek durumuna girmesini, uygulanmasını istemektedirler. Siyasi iktidar ise hukuk planındaki düzenin teorik yapısından dahi ürkmekte ve Anayasayı kendi çıkar sistemine uydurmak savaşını vermektedir. Sanırsız ki, devrimci güçlerle - gerici egemen sınıflar arasındaki kavganın temeli buradadır.

BU hukuk planındaymış gibi gözükken çekişmenin altında anayasaya uygun bir sınıfsal yapının kurulup kurulmaması kavgası yer almaktadır. Hazırlanan kanun tasarısı hürriyetleri ve özellikle düşünce açıklama hakkını yok ederken Anayasa dışına düştüğünü bilmektedir. Bu kanunun Anayasa Mahkemesince iptal edilmesinin çok yakın bir ihtimal olduğunu da bilmektedir. Maksat, bu kanunun sağladığı sınırlamalardan yararlanarak önümüzdeki seçimlerde Anayasayı tümünden tahrif edecek bir çoğunluğu elde edebilmektir. Siyasi iktidar yetkililerinin sık sık Anayasaya çatmaları, «ümmeçli milletlerin» Anayasaya hücumları bunu açıkça göstermektedir. Döndürülen bu oyunun ardında Amerikan emperyalizminin de yer aldığı kesindir. 6. Filonun inatla karasularımıza gelişi, Komer gibi bir Vietnamlı vampirinin ülkemizde elçi oluşu, rejimin niteliğinde değişiklikler yapılması konusunda Amerika'nın giriştiği tahriklerdendir. Amerika artık başbakan değiştirmenin dahi kendini ve işbirlikçilerini kurtarmayacağını bilmekte ve rejimin niteliğini faşistleştirmenin yollarını aramaktadır. Bu konuda şimdi başvurulana, demokratik biçim içinde baskı kanununu çıkartmak ve bunu sağlamak için kandökmü bazı olaylar tertiplemektedir. Bu dahi fayda etmediğinde, oyunun daha nerelere götürülebileceğini ise Amerika ve işbirlikçileri Yunanistan'da göstermişlerdir.

(1) Bu tasarı ilk defa Ant Dergisi tarafından kamu oyuna açıklanmıştır. Tasarının metni ve tasarımı yorumlayan Özek'in «Özgürlüğe Paydos» başlıklı yazısı için bk. Ant. Sayı: 10, 7 Mart 1967

İŞTE TAHRİK, İŞTE SONUÇ

Yıllardır kıskırtılan ümmetçi zorbalar Taksim Parkı'nda el had namazında

Çok geçmeden devrimci işçilere ve gençlere kanlı saldırı başlıyor

F. CEMAL OĞUZ ÖCAL (Bugün — 14.3.1967) — Allahız Nâzım'ın yoldaşlarına demir yumruğunu vur Tural'ım vur! Etmeden merhamet göz yaşlarına, idam sehpasını kur Tural'ım kur! O müthiş darbene n'olur devam et, milletin namusu sana emanet, Kim ederse emanete hıyanet, Belini kökünden kır Tural'ım kır!

NECİP FAZİL KISAKÜREK (Sabah — 27.3.1967) - Sen ey devrimbaz! Merak etme; seni bir gün uyandıracamız! Ayasofya Müzesi önündeki darağacına götürülmek üzere uyandırılan bir mahkûm gibi...

MEHMET ŞEVKET EYĞİ (Bugün — 7.4.1967) — Endonezya dereleri günlerce kıpkırmızı aktı komünist kanından; ormanlarda sırtlanlar, denizlerde köpek balıkları insan etine doydular. Toplumcular, haliniz feci olacak. Endonezya komünistlerinden de beter gideceksiniz!

MEHMET ŞEVKET EYĞİ (Bugün — 13.4.1967) — Artık fazla oluyorsunuz baylar; Ayasofya'da namaz kılan müslümâna mani olmak sizin ne haddinize. Haberinizi olsun, yakında cemaat-i kübra ile namaz kılmağa geleceğiz. Sakın ola ki, karşınıza çıkmayasınız.

N. MUSTAFA POLAT (Sabah — 18.4.1967) — Ortada bir Endonezya tatbikatı var. Oradaki müslümanları da sizin yoldaşlarınız imha etmek istedi. Orada da sizin adamlarınız ihtilali yapıp başa geçmek gayretini göstermişlerdi. Ne oldu akıbetleri? Pis leşleriyle Endonezya sokakları doldu. Bunu mu istiyorsunuz? Zarara rıza gösterene acınmaz!

İZZET MÜHÜRAROĞLU (Bugün — 24.4.1967) — Sayın Genel Kurmay Başkanımızı hararetle destekliyoruz. Aşırı solcular, beynelmül komünizm uşakları, Türk Ordusu'nu daima karşılarında kahredici bir hüviyetle göreceklerdir.

MEHMET ŞEVKET EYĞİ (Bugün — 24.4.1967) — Türkiye Vietnam'a benzemeyecektir. Benzetmek isteyen kızıl muhafız taslaklarını kısa yoldan Stalin'lerine kavuşturacak fermanlı Türk halkı ve ordu tetikte beklemektedir. Kıpırdanmasınlar, yakarız!

MEHMET ŞEVKET EYĞİ (Bugün — 5.9.1967) — Hırsızlık suçu sabit olunce hükümden sonra hırsızın sağ eli bileğinden kesilir. Bu hadden sonra tekrar hırsızlık yaparsa, sol ayağı da mafsalından kesilir. Kesilen uzuvların mikrop kapıp bütün vücuda tehlikeli olmaması için infazdan sonra tıbbi tedavi yapılır.

N. MUSTAFA POLAT (Sabah — 4.10.1967) — Boşuna gayret ediyorlar. Milletimiz komünizmin ne demek olduğunu tam mânâsıyla anlamış, kızılar için cephe birliği meydana getirmeye başlamıştır. Bu Rus meddahlarının defterleri elbette dürülecektir.

MEHMET ŞEVKET EYĞİ (Bugün — 4.10.1967) — Mübarek recebin birin-

de bu fakir, hamdele ve salveleden ve müstecap dualardan sonra şu dilekte bulunacağım: Selahaddin Eyyubi, Fatih Sultan Mehmed, Şeyh Şamil ve benzeri mücahidler gibi el had kartallarının zuhur ederek islâm ümmetini peslerine takıp ilâ-yı kelimetullah etmeleri...

ATALAY KARAHAN (Sabah — 10.10.1967) — Ey Allahsız, kitapsız, dinsiz, imansız, kızıl köpekler!.. Ölüm sizlere, ölüm! Ey namussuzlar!.. Sizden din kardeşlerimizle yaptığınız zulmün intikamını ergeç alacağız! Size bir gün ölüm yağdıracağız ölüm!..

MEHMET ŞEVKET EYĞİ (Bugün — 18.10.1967) — Üyelerinin sayısı 3 bini geçmeyen bir sendika bizden daha tesirli, daha kuvvetlidir. Bir milyonlarca olduğumuz halde Ayasofya'yı bile açtıramıyoruz. Bir kuvvet haline gelebilmek için bir baş etrafında toplanmalıyız. Cemiyetimiz zaten mevcuttur. Adı islamiyettir. Genel merkezi Mekke'deki Mescidü Haram'dır. Şubeleri camiler, mescitler, İslâm mektepleridir. Arkadas, silkin ve davran, bayrak rüzgâr bekliyor. Ufukta islâmın fecri doğmak üzere, rüzgâr seni bekliyor.

Bugün'lerin, Sabah'ların, İttihad'ların yıllardır süregelen kışkırtmalarının hazin sonucu: Taksim Alanı'nda kardeş kardeşi vuruyor!

NECİP FAZIL KISAKÜREK (Büyük Doğu — 24.10.1967) — Ant isimli solcu dergi, bugüne kadar dizilip basıldığı Tan Matbaası'ndan kovulduğu için kendisine sabotaj yapıldığı kanaatinde... Moskof lağımının iğrenç farelerine tatbik edilecek muamele, onları çoktan beri müstemlekelettirdikleri Tan Matbaası'ndan atmak değil, büyük bir kapan içinde Marmara'ya sarkıtıp boğmaktır.

MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 31.10.1967) — Artık müslümanlara düşen vazife, uyanık ve hazırlıklı olmaktır. Önümüzde taze ve ümit verici bir örnek vardır: ENDONEZYA'DAKİ KOMÜNİST KİYİMİ... Yüzbinlerce komünist öldürüldü. Karada vahşi hayvanlar, denizde balıklar insan etine doydu. Korkunç bir komünist kıyımı oldu, fakat Endonezya kurtuldu.

MUSTAFA POLAT (Sabah — 31.10.1967) — Anayasa mı, Ceza Kanunu mu, falamı, filanı koruma kanunu mu? Topunu birden ortadan kaldırmak ve yerine hak ve adalet duyguları ile bağdaşabilecek müeyyideleri koymak, milletimizin aslı hakkıdır. Elbetteki bu hak bir gün

kullanılacaktır. Devrimbazlar istemeseler de...

MUSTAFA RAMAZANOĞLU (Sabah — 12.12.1967) — Muhterem devlet ve hükümet reisleri... Sizlere sesleniyorum... Susturun artık sosyalist geçinen bu kimseleri... Eğer siz susturamayacaksanız, aczinizi itiraf edin de, millet sustursun. Türkiye'de komünist avına çıkma zamanı gelmiştir. Hatta geçmektedir. Bu vazifeyi ya siz yapın veya bizlere müsamaha gösterin.

NECİP FAZIL KISAKÜREK (Bugün — 1.5.1968) — Hayatta yalnız taarruz var, hayat yalnız taarruz. Sistemli taarruz. İşte biricik dâva! O'nun içindir ki, hak ve hakikat sahlbine yalnız taarruz yakıştır.

ABDURRAHMAN ŞEREF LAÇ (Sabah — 15.5.1968) — «Anayasa sosyalizme açıktır» diyen solcuların bu yalanını alınlarının ortasına çakılmış tabela haline getirmek için anayasayı değiştireceğiz. Şunun için değiştireceğiz, bunun için değiştireceğiz, ama mutlaka değiştireceğiz.

MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 21.5.1968) — Müslümanlık ve müslümanlar tehlikeydedir. Din, iman,

mukaddesat tehlikeydedir. Kâfir ve dalâlet yangınlarının kızıl alevleri memleket ufuklarını baştan başa sarmıştır. Zaman cihada koşma zamanıdır.

MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 20.6.1968) — Komünistlerle mücadele artık bir kanun işi olmaktan çıkmıştır. İş fiiliyata dökülmek üzeredir. Komünistler fiili harekete başlarsa, anti - komünist halk da fiili çatışma havasına girecektir... Çok kimse'nin canı yanarmış. Komünistler düşünün... Endonezya'dan saygılarıyla...

MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 19.7.1968) — Anti - komünist halk kuvvetleri alarında ve tetiktedir. «Dişe diş, kana kan, göze göz» kaidesiyle yapılan her tecavüz şiddetle karşılık görecektir. Halk kendi müesseselerini bizzat ve silah da kullanarak korumasını bilir.

ABDURRAHMAN ŞEREF LAÇ (Sabah — 27.7.1968) — Bizdeki maocu anarşist, komünist, sosyalist döküntüleri yakında tahtakurusu misali süpürülecektir. İşte Kur'anın, Nûr'un büyük kuvveti budur: Anarşisti imha!

MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 21.7.1968) — Bundan yüz kusur yıl önce Patrik Grigoryus'un kışkırttığı Bizans artıklarının cesetlerinden akan kanlar kaldırın taşlarına yayıldı ve aç köpekler tarafından yalandı. Komünistlerin sonu aynı olacaktır.

SULE YUKSEK ŞENLER (Bugün — 22.7.1968) — Siz imanlı kardeşlerim, birer arslan yürekli kahraman mücahid olarak ileri atılın, satılmış vatan hainlerini, eli taşlı sopalı anarşistleri bir hamlede ezerek menhûn ve menfur planlarını başlarında parçalayınız.

MUSTAFA POLAT (Sabah — 1.8.1968) — Bugün halkımız komünistlere, solculara, anarşistlere işte bu şamarı indirmek için adeta sabırsızlanmaktadır. Her şeyi unutsanız bile, katiyen Endonezya'yı hatırlamadan çıkarmayınız Türkiye'nin bu mevzuda daha tecrübeli olduğunu hesaba katınız!

MEHMET ŞEVKET EYGI (Bugün — 7.11.1968) — Dereler gibi kan akar, taş üstünde taş kalmaz ve Türkiye bolşevik olmaz. Sopaya sopa, taşa taş, dişe diş, göze göz ve canla mukabele edeceğiz.

İşte saldırı hazırlıkları böyle ba

Utanmaktan nasibi olmayınca...

Kanlı Pazar'ın kışkırtıcılarından Bugün, Sabah ve Son Havadis gazeteleri, olaylardan sonra birdenbire mazlum hüviyetine bürünerek zerre kadar sıkılmadan «Komünistler halka saldırıp kan döktü» diyebilmişlerdir. Hatta Son Havadis Gazetesi daha da ileri giderek 20 Şubat tarihli sayısında, sağcı zorbalar tarafından hastanelik edilen foto muhabirinin daha önce Beyazıt Meydanı'ndaki İşçi ve Gençlik Mitingi'nde çektiği bir takım fotoğrafları, solcuların saldırganlığına (!) delil olarak kullanmağa kalkışmıştır. Fotoğrafta devrimci gençlerin, gökyüzüne kaldırdıkları yumrukları ve havaya kaldırdıkları silahları görenlerin gerçekten de bir silahlı ihtilal provası yapıldığını sanmaması için sebep yoktur. Gel gör ki, havaya kalkın silahlar hakiki olmayıp, yürüyüş başlamadan önce Devrim İçin Hareket Tiyatrosunun oynadığı Vietnam oyununda kullanılan tahta silahlardır. Son Havadis, bu fotoğrafların arasına bir de ANTI'nın «Asıl Savaş Emperyalizme Karşı Verilecektir» yazılı kapağını koyarak dergimizi kışkırtıcı durumda göstermek istemiştir. Bir kere bu kapak, Kanlı Pazar'dan tam bir buçuk yıl önce yayımlanmıştır. Kaldı ki, biz işte bugün de tekrarlıyoruz: «Evet, asıl savaş emperyalizme karşı verilecektir!» Ve silahlar, bir gün gerekirse, devrimcilerin ellerinde emperyalistlere karşı yükseltilecektir, 1919'da olduğu gibi... Ve o gün gelince, şimdi aldatılanlar da dahil, bütün bir millet o silahların gölgesinde birleşecektir. İşte Ali Kemal'in korkusu bundandır... Yalanları, iftiraları bundandır...

TiP, iktidar'ı suçluyor

İstanbul'da cereyan eden kanlı olayları incelemek üzere, İstanbul'a gelen Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, olaylar dolayısıyla, basına aşağıdaki demeci vermiştir.

İstanbul'da cereyan eden kanlı olaylar bundan önce gene İstanbul'da, Konya'da ve daha başka illerde cereyan etmiş benzeri olaylarda olduğu gibi, asıl suçlular meydana çıkarılmadan örtbas edilmemelidir. Cinayetleri işleyenler, bu cinayetlere derece derece iştirak etmiş olanlar ve yıllardır ettikleri nifak tohumlarıyla, bu kanlı olayları hazırlamış olan resmi makam sahipleri cezai ve siyasi bakımdan hesap vermeliydiler.

İstanbul'da durumu inceledim. Sorumluluklar zinciri aşağıdan yukarıya giderek şöyle bağlanmaktadır:

- 1 — Cinayetlerin doğrudan doğruya faili durumunda olanlar;
- 2 — Toplum polisi erleri ve amirleri;
- 3 — İstanbul Emniyet Müdürü ve İstanbul valisi;
- 4 — İçişleri Bakanı, Başbakan yani hükümet.

Baş sorumlu Başbakanla İçişleri Bakanidir. Çünkü demecileri, tutumlarıyla aylardır, yıllardır bu kanlı olayların ortamını hazırlamışlardır.

Sayın Başbakanın bundan ikibuçuk yıl önce ikilyüzbin kişilik silahlı sivil halk kuvvetlerinden söz açarak savurduğu garip tehdidi biz unutmadık. O günden sonra bu tehdit açık veya kapalı olarak daima tekrarlanmıştır. Meclis'deki son konuşmasında da Sayın Başbakan: (İşler sokağa dökülünce kimin yumruğunun daha küçüğü olacağı belli olmaz) şeklinde konuşarak hukuk devleti anlayışının ne gibi sakat temeller üzerine kurulmuş ve asıl maksadı gizlemeye yarayan bir paravana olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur.

— Emniyet kuvvetleri suç hazırlıklarına göz yummaktadır. Ve suç işlendikten sonra delil toplamamak suretiyle suçluları korumaktadır. Suç işleyeceklerini gizlemiyen ve açıkça kışkırtmalar yapan birtakım dernekler devlet hazinesinden ve büyük bir ihtimalle başka kaynaklardan da beslenmektedir.

1964 Mart'ında cereyan eden Akhisar o-

laylarının A.P. İlçe Yöneticileri ile Komünizminle mücadele derneği mensupları tarafından müstereken tertiplenip uygulandığını zamanın Başbakanı Sayın Ürgüplü'ye bildirirken Sayın Demirel de Başbakan yardımcısı olarak orada bulunuyordu.

Sayın Demirel o gün bize: «Biz Adalet Partisi olarak kaba kuvvete karşıyız» demişti. Aynı sözleri Sayın Başbakan tekrarlamaktadır. Fakat siyasi amaçla toplu namazlar; bağışsızlık ve düzen değişikliği isteyenleri, katli vacip vatan hainleri olarak gösteren vaazlar ve yayınlar devam etmektedir.

Hükümetin başı olarak Sayın Demirel, vatandaş suç işlemeye kışkırtan bu faaliyetleri önlememekte, tersine bu gibi dernekleri Devlet Hazinesinden beslemektedir.

İstanbul olayları bir tertip eseridir. Onbinlerce kişinin katıldığı Amerikan 6. Filosunu protesto eden yürüyüşün başarıyla sonuçlanması ve karanlık gemilerin ertesi gün demir alıp gitmeleri, Amerikan dostlarına istenmemiştir. Bundan dolayı bir karşı gösteri hazırlanmıştır. Türkiye'de Amerikaya taraftar olanların da mevcut olduğu bu suretle ispatlanmak istenmiştir. Plan ve tertip meydana gelir. Kanun haklarını kullanan vatandaşlar tuzağa düşürülmüşlerdir. Ve Toplum Polisinin teşvikçi müsavvafı altında, sopaları, bıçakları, taşları hazır bekleyen kışkırtılmış bir kalabalık, Amerikayı protesto edenlerin üzerine saldırmıştır. Bu saldırıya yer yer toplum polisi de katılmıştır. Bütün bunlar kimsenin inkâr edemeyeceği ve İstanbul halkının gözleri önünde cereyan edip fotoğraf ve filmle tesbit edilmiş olaylardır.

— Eli kana bulanmış bir hükümet iş başında kalamaz. Cihat ilan eden, kelle isteyen dernekler faaliyet göstermeye devam edemez. Türkiye'de Anayasa vardır. Kanun vardır. Kanun ve Anayasa suçlu durumda olanların yakasına yapışmalıdır, yapışacaktır. Ve başta Sayın Başbakan'la İçişleri Bakanı ve irili ufaklı bütün sorumlular hesap veremeli, vereceklerdir.

Kanlı pazar, polisin

Soruyoruz suçlular nerede?

Osman S. AROLAT

Kanlı Pazar'la ilgili olarak mahkeme karşısına çıkarılan bütün miting düzenleyicileri, emekçiler, gençlik liderleri yargılara aynı soruları sormalıdır:

— Bize saldırtılan yakası bayraklı adamlar nerede? Bıçak çekip boy gösterenler nerede? Bomba atan, tabanca çeken polis nerede? Gazetesinde saldırı parolalarını veren, cihad namazları ilan eden, mahkum olduğu için yurttan kaçan yobaz nerede?

— Adapazarı'ndan, Düzce'den cihad için adam toplayıp getiren sözde din adamları nerede?

— Asıl suçlular nerede? İktidarın kabine üyeleri nerede? Sükan nerede? Demirel nerede? O gün izni olan Emniyet Müdürü Çağlar nerede? Niçin onlar sanık sandalyesinde değil?

Amerikan emperyalizmine karşı yürüyün bütün devrimciler, yolda onlara tezahürat yapanlar, Taksim Alanı'nda toplanıp kanlı olaylara tanık olanlar tanıklık için başvurmalı, der mahkemelere binlerle, onbinlerle...

Birbir anlatırmışlardı gerçekleri. 6. Filosu'na, emperyalizme karşı çıkmanın dışı gavuru kovmak olduğunu, bunun komünistlikle, anarşistlikle, ilgili olmadığını tekrarlamışlardı.

Sonra, mahalle aralarındaki camilerde namaz kılarken imamların kışkırtmalarını duyanlar, duyup da için için içeren gerçek dindarlar gelip «Kanlı Pazar» çağrısının nasıl yapıldığına tanıklık etmelidir.

Bütün uzak gözler görmeli, bütün uzak kulaklar duymalıdır. Harran'ın Yukarı Muharrem Köyü'ndekiler görmeli, Vi-ranşehirin Oğlakçı Köyü'ndekiler duymalıdır. Bütün kör gözler görmeli, sağır kulaklar işitmeli. Düzce'deki tahrikçi imam, para alıp adam kandıran gençler, bizzat Demirel, bizzat Sükan görüp duymalıdır.

Olaylardan sonra «Biz tedbirimizi aldık. Böyle olacağını bilemezdik» diyen yetkililer görev sandalyelerinden alınıp sanık sandalyelerine oturtulmalıdır.

Demirel, Sükan, Poyraz, Çağlar ve diğerleri yan yana olmalıdır sanık sandalyelerinde...

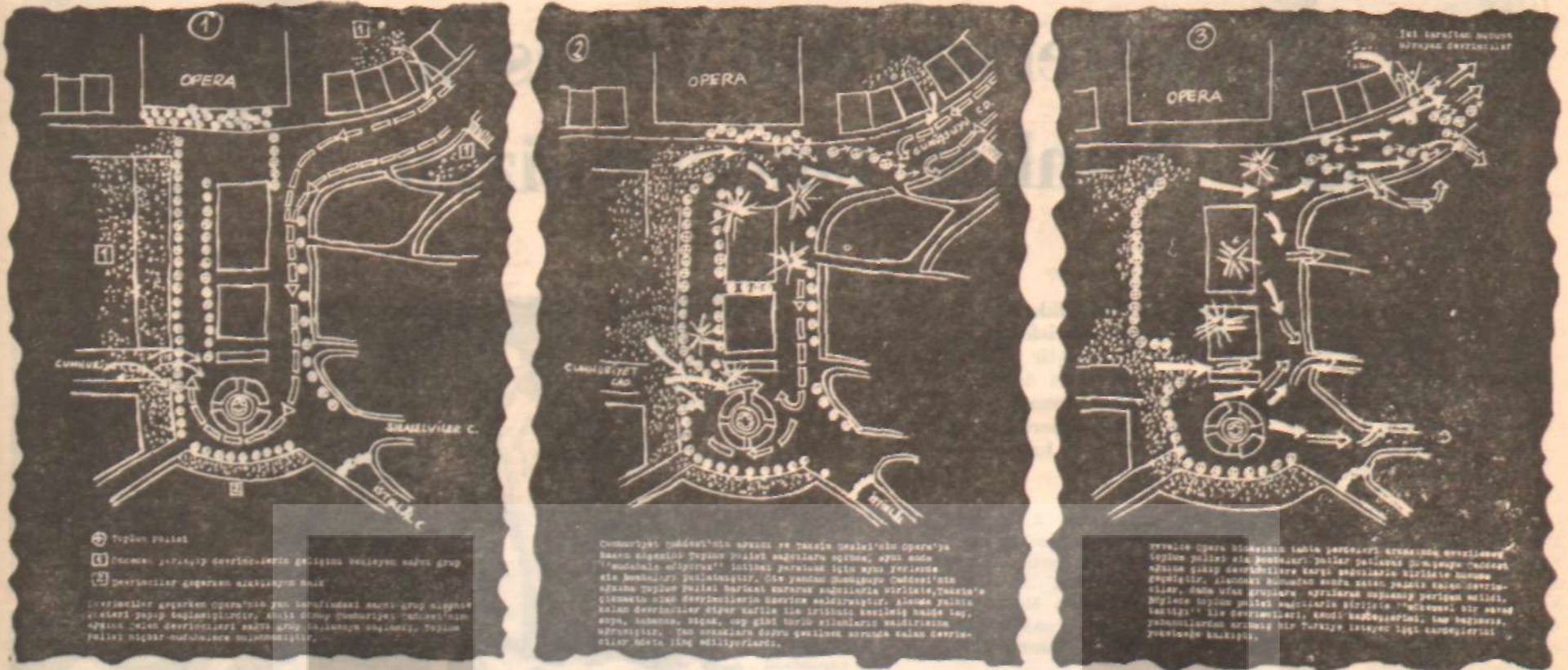
Olaylar daha önceden ve herkesin gözü önünde düzenlenmiştir. Bu olaylar, aylar önceki Düzce saldırısından, İzmir olaylarından, Ankara olaylarından, Trabzon'dakilerden, Adana'dakilerden ayrı değildir. Hepsi bir zincirin halkalarıdır, aynı merkezden düzenlenmiştir.

Şehidin eşi polisi suçluyor

Kanlı Pazar'da şehit edilen Ali Turgut Aytaç'ın eşi Eflar Aytaç, olayı şöyle anlatıyor:

«Kocam sabahleyin işyerine gitti. Akşam üzeri kendisiyle Taksim'de karşılaştık. Yanında, üç buçuk yaşındaki kızımız E-lif ve ablamın Hakan ve Handan adlarındaki çocukları vardı. Hava güzel olduğu için onları gezdirmeye çıkmıştık. Kocam daha yakıttığı sigarasını bitirmemişti ki, etrafımızda bulunan kalabalık dalgalandı. Taşlar atmağa başladı. Eli sopalı adamlar, ileri fırladılar. Bir taraftan taş atıyorlar, bir taraftan da «Kahrolsun komünistlere» diye bağırsıyorlardı. Kocam da onlara, «yapmayın, etmeyin, ayıptır, günahıdır» diye mani olmağa çalışıyordu. Sonra kalabalık arasında onu gözden kaybettim. Bu defa ben parktaki eli sopalı adamlara «Yapmayın, etmeyin» diyecek oldum, adamlar bana da saldırdılar. Biri boğazımı sıkmağa başladı. Diğerleri de, Seni de çocuklarını da öldürürüz, diyorlardı. Polisler susuyor, zorbalara müdahale etmiyorlardı. O zaman aklım başıma geldi ve çocukları kollarından çekerek oradan kaçtık. Kocamın öldürülmüş olduğunu geç vakit öğrendim.»

hazırladığı ve uyguladığı bir planın eseridir !

Olayları yaşayan gençlerin hazırladığı yukarıdaki üç saffalı kroki polislin suçunu açıkça ortaya koymaktadır.

Saldırı çağrıları herkesin duyabileceği yerlerde açıkça yapılmıştır. Provaları bile olmuştur saldırının... Kanlı Pazar öncesi düzenlenen mitingte, Beyazıt Alanı'nda, yeni Endonezya'lar yaratmak için ant içilmiştir. Konuşmacılar dinleyenleri komünistlere karşı katliama çağırmıştır. «Allahım, dinini, karısını, namusunu sevenlerden kan dökmeleri istenmiştir.

Sonra bu çağrıları yapanlar, çağrıya uyanlar, üniversitenin bahçesinde baltayla öğrenci kovalamışlardır. Öldürmek kasdıyla Çetin Özek gibi devrimci öğretimi üyelerini aramışlardır. Çoğalmak için, daha başkalarını da kandırmak için camilerde birbirlerine randevular vermişlerdir. Hapishane kaçımı yobaz, ta Suudi Arabistan'dan seslenmiştir gazetesinde: «Cihad namazına koşun!»

Kanlı Pazar'ın hazırlayıcıları ellerini kollarını sallayarak İstanbul camilerinde adam toplarken, Sükan'ın polisleri kanuni mitingleri için afiş asan devrimci gençlerin peşine düşmüş, üzerlerine yazı bile yazılmamış pankart kartonlarını gasbetmek için tuzaklar kurmuşlardır. Saldırganların kan isteyen afişleriyle şehrin dört bir yanının donatılmasına göz yumulurken, gençlerin ve işçilerin 6. Filo'nun marifetlerini anlatan, yasalara uygun olarak düzenlenmiş 20 bin bildirisi matbaa kapılarında polisler tarafından gaspedilmiştir.

Kanlı Pazar'ın sabahında ilk cihad namazı Beyazıt Camii'nde kılınmıştır. Resmi makamların, Vali'nin, Emniyet Müdürü'nün bundan haberi vardır. Neler konuşulduğundan da... İkinci cihad namazı öğle vakti Dolmabahçe ve Fındıklı camilerinde kılınmıştır. Vali'nin, Emniyet Müdürü'nün bundan da haberi vardır. Nasıl olmasın ki, bir hafta önce «askeri yasak bölge» ilan edilen Dolmabahçe Camii'ne ümmetçilerin girmesine önce bir albay karşı durmuş,

sonra tepeden inme bir emirle namaza izin verilmiştir.

Gavurun gemisini kible yaparak namaz kılanlar, daha sonra herkesin gözü önünde büyük kabileler halinde Taksim Alanı'na dolmuşlardır.

Vali Kanlı Pazar'da neler olup biteceğini pekâlâ bilmektedir. Gazeteciler daha bir gün önceden kendisine telefon edip «Pazar günü silah kullanılacak. Emperyalizme karşı işçi ve Gençlik Yürüyüşü dağıtılacak. Kan dökülecek» demişlerdir.

Kanlı Pazar'ın cihad namazlarından sonra kan döküleceğini görmemek için kör olmak lâzımdır. Ellerinde sopalar, bıçaklar, bellerinde tabancalar, binlerce gözü dönmüş adam artık Taksim Alanı'ndadır. Kışkırtmalar devam etmektedir. Bir takım adamlar topluluğa karşı kan isteyen konuşmalar yapmaktadır.

Taksim alanına gelen 34 HV 189 plakalı kırmızı Anadol, 34 KN 101 plakalı siyah Citroen, 34 FN 054 plakalı beyaz Opel, 34 DD 363 plakalı mavi Opel, 55 AK 005 plakalı siyah Chevrolet ve 34 AP 708 plakalı siyah Chevrolet arabalardan saldırgan topluluğa emirler verilmekte, sopalar dağıtılmaktadır. «Taksim'de miting için alan açtık» diyen polisler, saldırganları gezi önündeki merdivenlere toplayıp kürsünün kurulma yerini onlara bırakarak miting fiilen engellemişlerdir. Ayrıca, saldırganlara, başsız kaldıkları takdirde, kaçabilecekleri geniş bir alan bırakmışlardır. Yürüyen yirmi binin üstündeki işçi ve öğrenciye ise Taksim Meydanı'ndan geçebilmek için dar bir koridor bırakılmıştır.

Beyazıt Alanı'nda toplam Devrim için Hareket Tiyatrosu'nun «Vietnam» oyununu izledikten sonra ellerinde devrimci ve anti - emperyalist sloganları dile getiren dövizler olduğu halde Dolmabahçe üzerinden miting alanına ilerleyen işçiler ve gençlerin ilk kfilesi Opera binasının önünde görünür görünmez Taksim Parkı'na dolduran 10 bin zorba, bir yerden idare edilen bir koro gibi «kahrolsun komünistler» diye bağırmağa başlamıştır. Kafilenin başı anıtın çevresini dolarken, zorbalar gurubu sözümona emniyeti sağlayacak olan iki sıralı polis kordonunu yarararak işçilerin ve gençlerin üzerine sopa, taş, bıçak, şiş ve tabancalarla saldırmışlardır.

İlk önce Anıt'ın önüne gelen kafiyeyle silahla ateş açılmış, daha sonra da el bombası atılmıştır. Polis ise, saldırganlara engel olacağına esasen dar bir şerit halinde ilerleyen kafiyeyle barikatlar kurarak ve ses bombaları kullanarak ikiye bölmüş, silahlı zorbalara teslim etmiştir.

Bir anda savaş alanına dönen Taksim Meydanı'nda «Komünistleri geberteceğiz» avazlarıyla yakasından bayraklı rozet görmedikleri herkese, kadın erkek, genç ihtiyar demeden saldıran zorbalarla karşı polis en küçük bir direnme göstermemiş, cop dahi kullanmamıştır. Üstelik, eli sopalı, şişli, silahlı saldırganlara yardımcı olmuştur. Bunu anlamak için kahin olmağa lüzum yoktur. Olayları yaşamak, yada gazetelerde yayınlanan fotoğraflara bir göz atmak yeterlidir. Saldırganlarla birlikte koşan polislerin, saldırganlarla birlikte kadınları coplayan polislerin, sanki zafer ka-

zandırmışçasına polisle kucaklanan saldırganların, yanında adam bıçaklanırken görmezlikten gelen polislerin resimleriyle dolu dur gazeteler.

Olayların coşkunluğu içinde bir komiser Opera binası önünde bir polis jipi üzerinde haykarak açıklamıştır bunu: «Gayemiz dağıtmaktı, başardık...» Kendisine verilen emri düşünmeden uygulamanın gafleti içinde söylenen bu sözler, önceden hazırlanan planın belli bir kısmının, bir sorumlunun, bir görevlinin ağzından açıklanması olmuştur.

Devlet kuvvetlerinin camilerde kışkırtılmış zorbalarla birlikte uyguladıkları bu planın hazin bilançosu, 2 ölü ve 200 yaralıdır.

Zafer (!) kazanıldıktan sonra Taksim Meydanı'nda başboş kalan zorbalar, gençlerin ve işçilerin afiş ve flamaların yakarak, «Müslüman Türkiye», «Yaşasın toplum polisi» diye haykırarak polislin gözü önünde kanunsuz miting yapmışlardır.

A.P. Gençlik Kolları Başkanının konuştuğu bu mitingte kan dökmelelerini, insan öldürmelerini kutlamışlardır. Sonra yine kanunsuz olarak Saraçhane'ye kadar yürümüşlerdir. Saraçhane'de bildirimsiz gece mitingi düzenlemişlerdir. Cihadların süreceğini tekrarlamışlardır.

Bunları yapanlar, onlara yardımçılık edenler, düzenleyiciler, katiller nerededirler? Neden hâlâ adliye karşısına çıkarılmamışlardır?

Kanlı Pazar'la ilgili olarak mahkeme karşısına çıkartılacak miting düzenleyicileri, emekçiler, gençlik liderleri hep aynı soruyu sormalıdır: Yargıçlara, Suçlular neredeler?

Demirel nerede? Suçlular neredeler? Sükan nerede? Neden sanık sandalyasında değil? Çağlar nerede? Poyraz nerede? Asıl suçlular, saldırganlar neredeler?

Yaralı genç, polisi suçluyor !

Kanlı Pazar'da zorbalar tarafından ağır yaralanan İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrencisi Nadir Özel konuşuyor:

«Emperyalizme ve sömürüye karşı işçi yürüyüşü, katılımıştık. Büyük bir topluluk halinde Taksim'e doğru yürüyorduk. Taksim'e bir grup çıktıktan sonra atılan bomba ve taşlarla polis onları böldü. Biz Ayazpaşa mevkiinde kaldık. Yavaş yavaş geriye doğru başladık. 50 - 60 kişilik bir grup halinde aşağıya doğru yürüyorduk. Fakat bizi Opera binasının köşesinde büyük bir kompo bekliyordu. Opera binasının önünü gericiiler sarmışlar, ellerinde taşlarla bekliyorlardı. Biz oraya girince taş yağmuru başladı. Geri dönmek istedik. Arkamızda toplum polisi tarafından sarılmıştı. Ben en arkada idim. 7-8 toplum polisi etrafımızı sardı. «Yurun allahsızlara, yurun komünistlere diyorlar ve vuruyorlardı.

Orada bir dakika kadar sardım. En az 60 - 70 cop darbesi birden yedim. Bu arada bir de kalkanın yan tarafı ile başıma vurdular. Yere düştüm. Her tarafım kan içinde kalmıştı. Daha hâlâ vuruyorlardı. Bir ara yerde bir polis copu buldum. Onu alıp kalktım ve vurarak kaçtım. 50 - 60 kişilik gruptan yaralanmadan 3 veya 4 kişi kurtulabilmişti.

Devrimci bir genç olarak şunu söylemek isterim. Biz kavgamızda saf dışı edilebiliriz, yaralanabiliriz, ve hattâ ölebiliriz. Ama bizim mezarımızdaki sessizliğimizin hayatımızdaki konuşmamızdan daha etken olacağını unutmasınlar...»

Lyndon B. Johnson

Jefferson'dan Johnson'a Yankee emperyalizmi

Thomas Jefferson

• Amerika Jefferson döneminden beri özellikle Latin Amerika'da tam bir emperyalist politika izlemiş ve kıtayı bir «özel av sahası» haline getirmiştir. Bu emperyalist politika daha sonra diğer kıtalara da el atmış ve hemen her ülkeyi sömürünün ve huzursuzluğun kucağına atmıştır. Aşağıdaki listede Amerikan emperyalizminin Latin ülkelerindeki marifetleri kronolojik olarak verilmektedir.

1809 — Thomas Jefferson Birleşik Devletler Başkanıdır. Napolyon'un İspanya'ya karşı açtığı savaştan yararlanarak, Küba'ya özel bir ajan gönderir. Amerikan ajanı James Wilkinson Küba'nın İspanyol Valisi Someruelos'a adanın İspanya hükümdarlığından Birleşik Devletler hakimiyetine geçmesinde yardımcı olmasını talep eder.

1811 — Birleşik Devletler Küba'ya William Shaler adında bir başka özel ajan gönderir. Shaler adaya tüccar kıyafetleriyle yerleşir. Oysa gerçek amacı, adanın Birleşik Devletler'e ilhakını isteyen yönetici takımıyla temas sağlamak ve ilhakın gerçekleştirilmesinde el altından planlar hazırlamaktır.

1822 — Bir istilacı kuvvet Porto Riko'yu işgal etmek üzere yola çıkar. İstilanın organizatörleri, görüldüğü, Ducoudray, Holstein ve Baptiste İrvin'dir. Oysa istilanın gizli kapaklı bir biçimde bizzat Amerikan Hükümeti tarafından desteklediği herkes tarafından bilinmektedir.

1823 — Amerikan Deniz Kuvvetleri Küba kıyıları önünde belirir. Resmi amaç Kuzey Amerika kıyılarında faaliyet gösteren korsanları takip ve üslerini imhadır.

1824 — Amerikan Silahlı Kuvvetlerinin Porto Riko'ya çıkması. Sebep: Amerikan bayrağına karşı yapılan bir hakaretin cezalandırılması.

1825 — Hollanda'lı iş adamı Cornelius Vanderbilt Nikaragua otoriteleriyle Okyanuslar arası bir kanalın açılması konusunda görüşme halindedir. Birleşik Devletler derhal bir büyükelçi göndererek projeyi engeller.

1826 — Latin Amerika'nın İspanyol hakimiyetine karşı ayaklanmasının büyük mücahidi Simon Bolivar, İspanya'ya karşı ortak bir direnme cephesi kurulmasını sağlamak amacıyla Panama Kongresini toplamıştır. Birleşik Amerika Kolombiya aracılığı ile Kongre'ye «Küba'yı bu işte yok sayın» talimatını bildirir. Küba'ya göz koymuştur.

1831 — Arjantin ile Amerika ve İngiltere arasında Falkland Adaları konusunda anlaşmazlık patlak verir. Kriz 1841'e kadar sürer. Amerika, deniz kuvvetleri göndererek Puerto Soledad'ı yerle bir eder. 1833'te ise Arjantin kıyıları abluka altına alır.

1837 — Teksas, Amerikan Hükümeti'nin desteğiyle bağımsız Teksas Cumhuriyeti'ni ilan etti. Bir süre sonra, General Santana'nın Meksika Hükümeti'ne karşı savaşan Amerikalı azınlık, Teksas'ın Amerika'ya ilhakını istediler.

1844 — Birleşik Devletler'in ayakoyunu ile Dominik Cumhuriyeti sözümlerine Amerika'ya bağvurarak protektora olarak ilhakını ister. Amerikalılar, bu işte ülkenin bağımsızlıktan sonraki ilk hükümetine giren bakanları kullanır.

1845 — Meksika'ya karşı savaş ve Amerikan Kongresi'nin Teksas'ın ilhakı kararı.

— Azınlık korsanlardan William Walker merkezi Amerikayı istila etmiştir. Başkan Castilla, Peru hükümeti adına, bu tecavüze göz yuman Washington'u protesto eder. Birleşik Devletler 1857'de William Walker'ı Nikaragua Başkanı olarak tanır.

— Daha sonra Uruguay olarak tanınan bölge için Latin ülkeleri arasında patlak veren savaş sırasında Amerika Uruguay kıyılarına deniz kuvvetlerini sevkeder. Tek neden, o bölgede savaşan ülkelerin komşuları Arjantin ve Brezilya ile «Barış, Dostluk ve Ticaret» anlaşmaları olmasıdır.

1846 — Birleşik Devletler Kolombiya ile akdedilen, bu ticaret anlaşması ile Panama bölgesinden transit geçme hakkı elde eder. Buna karşılık bu bölgede «tarafsızlık ve Nouvelle - Grenade (Kolombiya) üzerinde hakimiyetli garantisi alır.

Kongrede bir grup, Merkezi Amerika'nın (Latin) işgalini talep eder.

Korsan William Walker, para ile tutulmuş bir maceracı grubu ile Panama bölgesinde bölge halkı ile kuzey Amerikalılar arasında bu çatışmayı körükler. 17 kişi ölür. Birleşik Devletler zor kullanarak Kolombiya'ya Amerikan uyruklular için 584.603 Altın Dolar tazminat ödetir.

1847 — Amerikan Deniz Kuvvetleri 15 Mayıs'ta Meksika'nın Veracruz limanını işgal eder.

Amerikan emperyalizmi dünya çapındaki cinayetlerine ilk olarak kendi masum kıtasında yerlileri kılıçtan ve kurşundan geçirerek başlamıştır.

— Şili, Bolivya, Ekvator, Nouvelles - Grenade (Kolombiya) ve Peru, Lima'da toplanarak Birleşik Amerika'nın Meksika ve Merkezi Amerikadaki müdahaleci politikasını tartışır.

— Birleşik Amerika, Dominik Cumhuriyeti'nden «Samana Körfezi», Haiti'den San Nicolas limanını talep eder. Ancak, buralarda ASKERİ ÜS kurmak için.

1848 — Meksika'ya karşı savaş: A.B.D. 2 Şubat 1848 Guadalupe andlaşmasıyla A.B.D. Meksika'dan, ülkenin yarısı kadar bölgeyi (2 Milyon Km²) gövdeye indirir.

1853 — Senatör Stephen Douglas «A.B.D. nin savaş gemileri ve toprakların hakimliği ile tanınlar tarafından kıtaya hükmetmekle görevlendirildiğini» ilan eder.

— General Narciso Lopez, vatanı Küba'yı Amerika'ya ilhak için başkaldırır. Başarısızlığa uğrar. 1 Eylül 1851'de Havana'da kurşuna dizilir. A.B.D. Küba'yı satın almak için İspanya'ya başvurur. İspanya reddeder.

— William L. Cazneau adındaki sabıkah A.B.D. Başkanı Pierce tarafından özel ajan olarak Dominik Cumhuriyetine gönderilir. Cazneau çeşitli temaslardan sonra Dominiklilere Amerikan mandasına geçmelerini sahk verir. Dominikliler yanaşmaz. Başkan Pierce, bu kez, Cazneau'ya Askeri Üs kurmak amacıyla Samana körfezini satın almasını emreder. Pazarlık suya düşer.

1855 — Uruguay'lı muhafazakarlar bir ihtilal yaparlar. A. B. D. vatandaşlarının can ve mallarını korumak amacıyla silahlı kuvvetlerini Uruguay'a çıkarır.

— Korsan William Walker 58 Kuzey Amerikalı ile «VESTA» adlı gemiyle 13 Haziran'da Nikaragua'ya çıkar.

— A.B.D. Silahlı Kuvvetlerine mensup albay Kinney ve Fabens, San Juandel Norte'de (Nikaragua) bağımsızlıklarını ilan ederler. Kinney kendisini başkanlığa atar.

1856 — A. B. D. Dallas - Claredon Andlaşması'yla kendisine ait olmayan «Belice» topraklarını İngiltere'ye devreder. Bu topraklar o gün oğün «İngiliz Hondurası» adıyla anılmaktadır.

— William Walker kendisini Nikaragua başkanı ilan eder A. B. D. Başkanı, korsan Walker'ın başkanlığını tanır. Yıl sonunda soyguncunun yardımcısı «Charles F. Henningzen» Orta Amerika Cumhuriyetleri Kuvvetleri tarafından sıkıştırılınca Granada şehrini bırakmak zorunda kalır. Ne var ki Henningzen şehri ateşe verir. Granada küll olmuştur.

1857 — Bir A. B. D. savaş gemisi San Juandel Norte'yi topa tutar. (Nikaragua)

— A. B. D. Başkanı James Buchanan bir Nikaragua'nın Kuzey Amerikan uyrukluya yaptığı önemsiz bir zarardan ötürü Nikaragua Hükümetini 20.000 Dolar ödeterek cezalandırır.

1858 — Yabancı uyrukların

can ve malını korumak bahanesiyle Uruguay'a çıkartma.

1859 — Başkan Abraham Lincoln, A.B.D. Dışişleri Bakanlığı ve bir kaç özel şirket, Merkezi Amerika'nın A. B. D. de hürriyetine kavuşmuş siyah derililer vasıtası ile «Sömürge» haline getirilmesini sağlayacak bir tasarı hazırlarlar.

1860 — A. B. D. o sıralarda Nouvelle - Grenade'nin (Kolombiya) bir eyaleti olan Panama'da çıkan bir isyanı bastırmak bahanesiyle çıkartma yapar. A. B. D. Nikaragua'ya ikinci kez müdahale eder.

1861 — Amerika'ya ait Georgiana ve Lizzi Thompson adlı savaş gemilerinin Peru adalarından Leguano'yu talan etmeleri yüzünden Peru ile Amerika arasında ciddi anlaşmazlık. A.B. D. Peru temsilcisi Lima'yı terkeder.

1865 — A. B. D. Dominik Cumhuriyetini ilhak için, Mareşal Buenaventura Baex'e baskı yapar.

1867 — A.B.D. Nikaragua'yı Dickinson - Ayon andlaşmasını imzaya zorlar. Bu anlaşma A. B. D. ye gelecekte okyanusları birbirine bağlayacak olan kanalın sahipliğini sağlar.

1868 — A. B. D. savaş gemileri yine Uruguay kıyıları önündedir. Sebep: «Yerel otoritelerin çağrısı üzerine Amerikan uyrukluların vatandaşları korumak.»

— A. B. D. Deniz kuvvetleri halkın gözünden düşen Dominik Başbakanı Baex'in iktidarda kalmasına yardım eder. Bu hizmet karşılığında akdedilen an-

Kanlı pazar ve Amerikan parmağı!

DOUGLAS BRAVO, Yankee emperyalizmini tanımlarken yerli işbirlikçileri ortaklaşa ülkeyi sömürmek üzere yerleşen yabancı sermayenin günün birinde mutlaka emperyalizmin askeri gücüne ihtiyaç duyacağını söylemektedir. Bu, emperyalist aşamada kaçınılmaz bir süreçtir ve kanıtları Latin ülkelerden Vietnam'a Ortadoğu'dan siyah kıtaya kadar uzanmaktadır.

Yankee emperyalizminin oluşumunda, Latin Amerika'nın hammaddede kaynağı olarak kullanılması rolü büyüktür. Gerçekten de bugün dünya çapında bir sömürü ortaklığının elebaşı olan Amerikan emperyalizminin kaynaklarını araştıranlar, bu emperyalist oluşumda Latin halklarının tüm zenginliklerinin soyulmasının payını teslim edebilmektedir.

Ote yandan, Yankee emperyalizminin Latin ülkeleri ve halklarını soyusunu gösteren şema, bize, aynı emperyalist gücün dünyanın öbür bölgelerinde sürdürmekte olduğu soygunların yapısına, işleyişine de ışık tutmaktadır.

Bugün, kolonyalist dönemin işgalci ve müda-

haleci politikasından, yerli işbirlikçileri, ruhban takımı, ücretli ordu ve oligarşi aracılığıyla yürütülen sömürü politikasına, giderek sermaye yatırımları, ekonomik, askeri ve politik paktlar aşamasına gelinmiştir. Yeni kolonyalizmin eskisinden tek farkı, daha ince ve şüphesiz daha korkunç bir sömürü mekanizması olmasıdır. Temelde değişen bir şey yoktur.

Yankee emperyalizminin «özel av sahası» saydığı Latin Amerika'daki marifetlerinin dikkatle incelenmesinde büyük yararlar vardır.

Liste, emperyalizmin marifetlerini şüphesiz sadece kaba hatlarıyla tanıtmaktadır. Ama yüzyılın başlangıcından bu yana başdöndürücü biçimde birbirini kovalayan olaylar dizisi, askeri müdahaleler, hükümet darbeleri, politik entrikalar, ekonomik baskılar, yine de Amerikan emperyalizminin oluşumu, kaynakları ve niteliği hakkında yeterli bilgi vermektedir.

Ote yandan, bu ibret verici olaylar, cinayetler, hıyanetler panoramasının sadece Latin ülkeleri çerçevesinde kaldığı da sanılmamalıdır.

Bugün herkes Amerikan emperyalizminin bu

tür marifetleri Ortadoğu'dan Vietnam'a, Uzakdoğu'dan Akdeniz'e sürdürdüğünü bilmektedir.

Türkiye bu korkunç tehlikenin dışında değildir ve bugün Türkiye'nin Amerikan sultasına nasıl düşürülmek istendiği, ancak Latin Amerika örneğinin gözden geçirilmesiyle anlaşılabilir.

Altıncı Filo'nun son gelişi ve onun uzantısındaki kanlı olayları bu politikanın dışında düşünmek mümkün değildir. Amerikan emperyalizmi şimdi Türkiye'de, Ortadoğu ve Akdeniz'deki son gelişmelerin yeni politik ve askeri konjonktüründe, NATO'nun bu kanadında daha rahat edecekleri bir ortamın — örneğin Yunanistan — hazırlıkları peşindedir.

Amerikan emperyalizminin yerli işbirlikçilerle elele kolaylıkla kullanacağı profesyonel bir ordunun yokluğunda, islami politize ederek gençliğe kanlı tuzaklar kurmasının nedenlerini, yukarıda sözü edilen gelişmelerin doğrultusunda aramak gerekir. Emperyalizmin hesapları vardır ve emperyalizm Türkiye'de, şüphesiz bir Yunanistan örneğini gerçekleştirememenin sıkıntısı içinde, yeni oyunlar denemektedir. Amaç, halkın uyanışını ve bu uyanışın örgütlenmesini engellemektir.

Hüseyin BAŞ

AMERİKAN ERLERİ LÜBNAN ÇIKARTMASINDA
— Yankee emperyalizmi artık dünyada kol geziyor —

laşma, Dominik'in A. B. D.'ne ilhakını, Samana'da tasarlanan deniz üssünün 99 yıl süre ile A.B.D.'ne kiralanmasını öngörür.

1869 — Dominik senatosunun bu andlaşmaları onaylamaması üzerine A.B.D. başkanı Ulyse S. Grant, Kuzey Amerikalı bankerler aracılığıyla Baez'le anlaşıp: Samana körfezi ve yarımadasının haklarını devretmek amacıyla «Samana Bay Co» kurur. Buna karşılık A. B. D. Dominik'e gümrük gelirleriyle garanti altına alınmak şartıyla kredi verir.

1875 — Bu yılın sonunda A. B. D. Dışişleri Bakanı Hamilton Fish, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Rusya ve Avusturya — Macaristan İmparatorluğunun desteğini arar. Neden: Bu ülkelerin Küba'nın İspanya'ya karşı sürdürdüğü bağımsızlık savaşına müdahalesinde A. B. D.'yi desteklemeleri.

1878 — A. B. D. Başkanı Hayes, Paraguay ile Arjantin arasında patlak veren bu toprak anlaşmazlığında «arabuluculuk» rolünde.

— Şili ile Bolivya arasında 1842 den itibaren Mefilones'deki potash bölge için sürekli bir anlaşmazlık mevcuttu. Şili bütün Pasifik kıyısını işgal etmişti. Şili'nin bu hareketinin ardında İngiliz ve A.B.D. çıkarları vardır. A. B. D. sureti haktan görünerek taraflara «arabuluculuk» teklif eder.

— A. B. D. Dışişleri Bakanı William M. Everts Büyükelçi John W. Foster, aracılığıyla Meksika hükümetine şu uyarıyı yapar: «A. B. D. uyrukluların mal ve canlarını siz koruyamayacak durumda iseniz, bunu bizzat yaparız. Nasıl yapacağımızın önemi yok, ama bu mutlaka gerekli.»

— 1927'de Başkan Calvin Coolidge, bir başka meselede Meksika'ya karşı yine «Everts doktrini» uygulayacaktır.

1885 — Guatemala Başkanı General Justo Rufino Barrios, Salvador Başkanının yardımıyla Merkezi Amerika Cumhuriyetini kurmaya teşebbüs eder. A. B. D. baskı yaparak teşebbüsü engeller.

1888 — Bir A. B. D. savaş gemisi Haiti Deniz Kuvvetleri tarafından «arama - tarama»ya tabi tutulur. A. B. D. bu hareketi cezalandırmak için Haiti'ye savaş gemileri ve asker sevkeder.

1891 — Şili Başkanı Balmaceda diktatörlüğünü ilan eder; kongre karşı koyar. Donanma baş kaldırır. A. B. D. Valparaiso'daki konsolosluğunu korumak amacıyla «Baltimore» kruvazörünü gönderir. Yerli halk 16 Ekimde gemiye hücum eder, iki ülke arasında ciddi kriz baş gösterir. Şili yüklü bir tazminat öder.

— A. B. D. Haiti'ye Amiral Gharardi kumandasında bir filo gönderir. Görev: San Nicolas limanına el koymak için «pazarlık»tır. Fakat Haiti ısrar göstermez. Filo geri çekilir.

1895 — Guyan sınırı için İngiltere ile Venezuela arasında anlaşmazlık çıkar. A. B.D. tarafların arabuluculuğu reddetmesine rağmen bölgeye bir araştırma komisyonu gönderir.

— A. B. D.'nin Nikaragua'ya yeni müdahalesi.

1897 — 24 Aralıkta A.B.D. Dışişleri Bakanı yardımcısı Breakseason A. B. D. silahlı kuvvetleri generallerinden Smiles'a Antil'ler seferi (Küba ve Porto Riko) için şu talimatı gönderir:

1) Yumuşak metot kullanın, gerekli olduğu zaman sadece «müstahkem mevki»leri bombalayın.

2) Siyah derililerin sempatisini kazanmaya bakın. Herdeki bir plebisitte bundan yararlanınız.

3) Aksi halde, top mevzileri de dahil olmak üzere ne varsa ateş ve demirle yok edin. Açık ve vebanın meydana gelmesi için işi «abluka»ya kadar götürün. Barışçı halkı, darmadağın ordularını perişan edin.

4) Politikamız kısaca «önce kuvvetliye yardım etmek, sonra Antillerin incisinin ilhakını sağlamak için kuvvetlilerini de zayıflarını da tamamen ortadan kaldırmak, yoketmektir.»

— Merkezi Amerika Cumhuriyetleri yeniden bir «Cumhuriyetçi Federasyon» kurmak üzere teşebbüs ederler. A. B. D.'nin müdahalesi; tasarı suya düşer.

1898 - İspanya - Amerika sa-

vaşı sırasında, 12 Mayıs'ta Amiral Sampson kumandasındaki bir filo San Juan ve Porto Riko'yu bombalar. Bunu 25 Temmuz çıkarması izler.

A. B. D. Dominik Cumhuriyetine askeri bir saldırıya hazırlanır. Yeniden Samana körfezini talep etmektedir. Dominik'liler karşı dururlar, istekleri reddederler.

1899 — A. B. D. kapitalistleri Bolivya'nın El Acie bölgesinde kauçuk elde etmektedir. A. B. D. bu bölgeyi Brezilya'ya aslında kauçuğu işleten şirkete vermesi için Bolivya'ya baskı yapar.

— Nikaragua'da bölgesel ayaklanma. A. B. D. bir kısmı ticaret erbabının çağrısıyla harekete geçerek yine «can ve mal korumak» bahanesiyle Nikaragua'ya askeri müdahalede bulunur.

1900 — A. B. D. Nikaragua'yı Hay - Correa, Kosta Rika'yı Hay - Calvo andlaşmalarını imzaya icbar eder. Amaç Okyanuslararası kanal bölgesine sağlamca yerleşmektir.

1901 — A. B. D. Küba Anayasasına «Platt» maddesinin girilmesini empoze eder. Böylece, A. B. D. Küba'ya «müdahale» hakkı sağlar.

1902 — A. B. D. Avrupalı alacaklıları ile Venezuela arasında patlak veren anlaşmazlığı çözmek için Venezuela'ya müdahalede bulunur.

1903 — A. B. D. Küba'yı deniz üssleri kurmak amacıyla bazı toprak parçalarını kendisine terk edecek bir anlaşmaya imza koymaya zorlar. Deniz Üssü Guantanamo buhar arasında-

— Bir Kuzey Amerikan şirketini kovmak için A. B. D.'nin Dominik Cumhuriyetinde yeni müdahalesi.

— Kolombiya'nın eyaleti Panama'nın sakinleri Kolombiya senatosunun A. B. D.'nin kanal projesini reddetmesini hoşnutlukla karşılamazlar. A. B. D. gayri memnunkları destekler. Düzmece bir ihtilalle Panama 3

Kasım'da «bağımsızlığın» kavuşur. Birkaç hafta sonra, A. B. D. bu yeni Cumhuriyeti tanıma karşılığında kanalı yapımı ve işletmesinin kontrolünü sağlar.

1904 — A. B. D. Dominik'te başkaldıran taraftarlarını desteklemek amacıyla yeniden müdahale eder.

— Panama'da bulunan Amerikan «yardım heyeti» hükümeti, orduyu lağvetmeye zorlar. — A. B. D. Guatemala'da bir kısım topraklara el koyar.

— A. B. D. Dominik Cumhuriyeti'ni istila tehdidiyle ülkenin gümrük gelirlerini Dominik'teki Kuzey Amerikalılara terkeden bu anlaşmayı imzaya zorlar. Anlaşmaya göre gümrük gelirlerinin %45'ini Dominik'te bırakmakta, kalanı ise «Dış Borçların» ödenmesine ayrılmaktadır.

1905 — A. B. D., United Fruit Şirketine bağlı olan «Northern Railway» şirketine, Kosta Riko Demiryollarına el koyma yetkisi tanır.

— A. B. D. Küba Büyükelçisi Sevier İngiltere'ye bazı ticari haklar tanıması söz konusu olan bir anlaşmayı engeller.

— Küba'da Pinar adasında yaşayan 300 kadar Kuzey Amerikalı başkaldırarak adanın A. B. D.'ye ilhakını talep eder. Büyükelçi Sevier fırsattan yararlanarak Küba'yı, Pinar adasını A. B. D.'ye terketmeye zorlar. Küba boyun eğmez. Elçinin geri alınmasını başarır.

1906 — A. B. D. nin desteğiyle United Fruit Şirketi Guatemala'nın Atlantik sahillerinde önemli imtiyazlar elde eder.

— Küba'da Tomas Esrada Palma'nın başkan seçilmesi karşısında liberaller başkaldırır. A. B. D. Küba anayasasına zorla koydurduğu Platt maddesine dayanarak adayı 1909'a kadar işgal eder.

— Guatemala ile Salvador arasında çatışma. A. B. D. ve Meksika'nın arabuluculuğu.

— Amerikan savaş gemisi «Marblehead»de 30 Haziran'da bir anlaşmanın imzalanmasıyla çatışma sona erer.

— A. B. D. Savunma Bakanı William Taft Küba'yı ziyaret eder. Kendisini «Küba Cumhuriyeti Genel Valisi» ilan eder.

(Devam edecek)

Sekizinci Baskı

Ince Memed

Yaşar Kemal

Yaşar Kemal'in ikinci cildi de çok yakında ANT YAYINLARI tarafından yayınlanacak olan İNCE MEMED romanının birinci cildi çıkmıştır. Lüks krome renkli ofset kapak içinde 522 sayfa 15 Liradır.

ROMAN GİBİ

Sabiha Sertel'in 1919 - 1950 arasındaki mücadelesini belgeleyen anıları. 422 sayfa 15 Lira

SAVAŞ ANILARI (2. Baskı)

Ernesto Che Guevara'nın Küba devrim savaşının öyküsünü anlatan kitabı. Türkçesi: Seçkin Çagan, 300 sayfa, 10 Lira.

SIYAH İKTİDAR

Genç zenci lideri Stokely Carmichael Siyah İktidarı anlatıyor. Türkçesi: Can Yücel, 200 sayfa, 7.5 Lira.

NAZIM HİKMET'İN POLEMİKLERİ

Kemal Süker, ünlü ozanın bütün kalem mücadelelerini bir araya getiriyor. 174 sayfa, 7.5 Lira

SABAHATTİN ÂLİ DOSYASI

Yakın tarihin en korkunç siyasi cinayetine Kemal Süker ilk defa ışık tutuyor. 174 sayfa, 7.5 Lira.

ORTADİREK

Yaşar Kemal'in onbeş yılda tamamladığı dev üçlünün birinci kitabı. 460 sayfa, 15 Lira.

YER DEMİR GÖK BAKIR

Yaşar Kemal, dev üçlünün ikinci kitabında insanın bir düş dünyası yaratışını anlatıyor. 498 sayfa, 15 Lira.

ÖLMEZ OTU

Yaşar Kemal'in dev üçlünün son bölümü. Türkçeyi en büyük ustalıkla kullandığı kitap. 456 sayfa, 15 Lira.

ÜÇ ANADOLU EFSANESİ

Yaşar Kemal'in kaleminden Köroğlu, Karacaoğlu ve Alageyik efsaneleri. 288 sayfa, 10 Lira.

GERİLLA NEDİR

Che ve Castro'nun hocası Alberto Bayo, gerilla tekniğini öğretiyor. Türkçesi: Mekin Göneng, 104 sayfa, 5 Lira.

YAŞANTIM

Yevtuşenko, Stalin dönemi ve sonrasında sanat hayatını anlatıyor. Türkçesi: Tektaş Ağaoglu, 144 sayfa, 5 Lira.

Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI - P.K. 701 İstanbul
İstanbul Dağıtım: GE - DA
Ankara Dağıtım: AYDIN KİTAPTEVİ
Ege Dağıtım: DATİO

Sükan'ın polislerinin kurşunlarıyla can veren İki Ereğli'li...

EREĞLİ OLAYLARININ DA BAŞ SUÇLUSU SÜKAN'DIR !

TÜRKİYE'Yİ sarsan İstanbul Olayları, Konya Ereğli'sinde iki kişinin ölümlü, Emniyet Amirliği binası ile Konya Emniyet Müdürü makam otomobilinin, polis jeep ve motosikletlerinin yakışı ile sonuçlanan olayları ikinci plana itmiş ve böylece Sükan bu konuda da «Mahkeme-i Kübra'da» hesap verme umudu ile başbaşa kalmıştır.

Sükan'ın memleketindeki olaylar kamuoyuna basit bir zabıta vakası olarak sunulmuş ve yanlış, daha doğrusu güdümlü bilgilerle yetkili organlar ve halk yanıltılmıştır...

Ereğli olaylarının kamuoyuna sunulan ve yüzeyde kalan özeti şöyledir:

«— Ulukışla'dan eğlenmek için Ereğli'ye gelen dört kişi, pavyonda hadise çıkardıktan sonra bir taksiye binerek kaçmıştır. Ulukışla'nın dört kişilik bindiği taksinin şoförü Ömer Cansu, Ereğli Emniyet Amirliğinde dövlümüş, bunu duyan halk kanunsuz bir gösteri yürüyüşü tertiplemiştir. Gösteri yürüyüşüne katılanlar, Emniyet Amirliği binasını yakmaya teşebbüs etmiş, bunun üzerine polis silah kullanmak zorunda kalınca bir çocukla bir genç ölmüştür. Buna rağmen, göstericiler Emniyet Amirliği binasını, olaya müdahale için Konya'dan gelen emniyet müdürünün makam otomobilini, bir polis jeep'i ile motosikletini yakmışlardır. Olaya el koyan savcılık, başta Emniyet Amiri İbrahim Karyagdi olmak üzere yedi kişiyi tutuklamıştır. Olayların üzerinden 48 saat geçtikten sonra, Ereğli'ye tayin edilen bir başkomiser, bir komiser yardımcısı ve yirmi polis bir vatandaşın verdiği yeni binada göreve başlamışlardır.»

KÜLLER EŞELENİNCE

Fakat olayların üzerine örtülen istenilen perde aralandığında

da gerçekler kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Olay gecesi, İçişleri Bakanı Sükan'ın, Ereğli'de Konya Valisi yerine Belediye Başkanı'nı araması ve AP'leri gelenleri ile görüşmesi, üzerinde durulması gereken önemli bir nokta olarak belirmektedir.

Sükan, niçin Valiyi değil de Belediye Başkanı'nı aramıştır? Bu konu üzerinde durulduğunda bir çok gerçekler kendiliğinden su yüzüne çıkmaktadır.

Hatırlanacağı üzere, Konya AP İlçe Kongresi seçimleri bundan kısa bir süre önce yapılmış fakat İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ı seçim sonuçları memnun etmemiştir. Nitekim kısa bir süre

re sonra seçimler iptal edilerek, geçici bir yönetici kadro iş başına getirilmişti... Ereğli'deki parti çekışmesi bütün hızıyla sürüp giderken, Sükan'ı destekleyen AP'ilerin Belediye Başkanı'nın çevresinde, karşısında olanların ise Şoförler Cemiyeti Başkanı'nın yanında yer aldıkları görülmüştür. İki hizip arasındaki mücadelede her türlü yola ve akla gelebilecek her politik kuvvet yoklamasına başvurulmuştur.

BİR DE KOMİSER KARYAĞDI VAR!

Ereğli'de İbrahim Karyagdi adında bir de komiser yardımcısı vardır. Karyagdi, Ereğli Em-

Reklam, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLAM VE TANITMA FAALİYETLERİNİZİ yurt içinde ve dışında EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKİLDE YÜRÜTMEK İÇİN Kurumumuz hizmetlerinden faydalanınız

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

DEVİRİM İÇİN EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ

İbrahim OSMANOĞLU

İki cana karşı ateşe verilen karakolun yangından sonraki hal

TÖS'ün düzenlediği «BÜYÜK EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ» 15 Şubat Cumartesi günü Ankara'da yapıldı.

Yaratılmak istenen engeller, valilerin, kaymakamların, bazı kentlerin milli eğitim müdürlerinin (onlar kendilerini belirler) baskıları sökmedi. Gayri sökmeye de bundan böyle.

Yürüyüşten iki üç gün önce akın akın gelmeye başladı öğretmenler Ankara'ya. Kars'tan, Van'dan, Muş'tan, Edirne'den Isparta'dan velhasıl yurdun dört bir yanından... Kış - kıyamet vız geliyordu. Ne olursa olsun yürünecekti. İnancıydı, bilinçliydi ve de korkusuzdu öğretmenler. «Tam da yeri gelmişken bir noktayı açıklamak gerekiyor burada:

14 Şubat akşamı C.H.P. milletvekili Hayrettin Uysal, Ankara TÖS şube başkanı Ali Bozkurt'a telefon eder. «İnönü, Sükan'a gitti, yürüyüşünüze müdahale edilmeyecek» der.

Yine C.H.P. milletvekillerinden Kemal Yılmaz bir arkadaşımıza «Yürüyüşünüz sırasında film ve fotoğraf çekecekler, yüzünüze birşey taksanız daha iyi olur. Meselâ Atatürk maskı olabilir» diye öğütte bulunur. Ben de kuşkusuz tüm devrimci öğretmenler adına günü derim Hayrettin Uysal ve Kemal Yılmaz beylere, ayrıca kimin ağzıyla konuşuyorlarsa ona: Öğretmenler 1963 yılında yine Ankara sokaklarında yürürken İsmet İnönü Koalisyon hükümetinin başbakanıydı bir, Öğretmenler maskeli Atatürkçüler değiller iki. Öğretmenleri kendilerinin olsun da, belki birgün işlerine yarar.

Sabah saat 10 dan itibaren dolmaya başladı Tandoğan Alanı. Doldu, doldu, doldu. Yağmura soğuğa aldırın yoktu. Ülkenin bağmsızlığı, halkın mutluluğu, iç ve dış sömürünün son bulması, amacıydı öğretmenlerin. Yüzlerinde okunan «Devrim için eğitim» ilkesiydi. İlginç konuşmalar geçiyordu aralarında. Örneğin:

«Bakanın başını yemek lazım» diyordu biri.

«Neyi değiştirir ki» diyor ve ekliyordu bir başkası:

«Düzenin başını yemek lazım, bu bozuk düzenin» «Doğru», dedi aksaklı bir öğretmen, «Düzen bozuk olmasa gelir miydik bu kış kıyamette Ankara'ya...»

Anıt Kabir'de

Yirmi bini aşkın öğretmen yönelmiş Anıt Kabre doğru, ellerinde bayraklar ve bugünkü Türkiye gerçeklerini dile getiren dövizlerle. Denizin koca dalgaları gibiydi kalabalık. Anıt Kabrin alanında birikti, derin ve durgun bir deniz oldu.

Atatürk'le beraberdi Atatürkçü öğretmenler. O'na bağlı oldukları için kıyılan, O'nun «efendi» dediği köylünün uyanmasını sağladığı için kıyılan, O'nun bağmsızlık ilkesine sahip çıktıkları için kıyılan öğretmenler...

50 yaşlarında tahmin ettiğim bir bayana yaklaştım. Suratı kırış kırış, boyasız, ruj-suz... Saçlarından akan yağmur suları göz yaşlarına karışıyordu.

«Siz öğretmen misiniz, niye ağhyorsunuz?» dedim. İpislak mendilyle gözlerini kurulamaya çalıştı.

«Gazeteci misin oğlum» dedi.

«Hayır öğretmenim» dedim. Konuştu:

«Tutamadım kendimi, 26 yıllık öğretmenim ben, nedir bu bizim çektiğiniz, zavallı halkın çektiği. Köth günlerdir bunlar. Amerikan gemileri İstanbul'da. Polis kendi kardeşlerini dövüyor, öldürüyor. Bu yapıyor un elin gavurunu korumak için. Biz toplanmışız Ankara sokaklarında yürüyoruz.»

«Ama bu dedikleriniz ağlamakla düzelmez ki».

«Ben de biliyorum onu. Ama ağhyorum işte Utanıyorum Atatürk'ün huzurunda olmaktan».

Tandoğan Alanı'nda

Hakk değil miydi bu ak saçlı bayan öğretmen? Yeryüzünde ilk kurtuluş savaşını veren insandı Mustafa Kemal. Gücünü Türk

halkından alarak emperyalizmin iğrenç suratına ilk tokadı patlatan bir devrimciydi Mustafa Kemal.

Anıt Kabirden Tandoğan alanına döndü tekrar. Saat 12.45'ti. Öğrenci kuruluşları da alandaki yerlerini almıştı.

Ankara Üniversitesi Talebe Birliği, Fikir Kulüpleri Federasyonu, S.B.F. öğrencileri, O.D.T.U., Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonundan ekipler vs Öğretmen gençlik, öğretmen halk eleleydi. Tümünün dertleri bir, amaçları birdi.

Halktan biri

Saat 13.30'da konuşmalar başladı. Genel Müclup Ataklı, TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt, Kaya Turan, Malatya Valisi'nden tokat yiyen Nedim Şahhüseyinoğlu ve daha başkalarından sonra, 30 bini aşkın kalabalığın alkışlarıyla halktan biri mikrofona geldi. Akçadağ ilçesi Çevirme Köyü muhtarıydı bu. «Devrimci öğretmen, kardeşlerim, sizlerle beraberiz» diye söze başladı:

«Buradan kıymetli bakana, halkın inletem AP iktidarına, onların ağababası olan Amerika'ya ve CIA ajanı olan Komer'e ve anti demokratik kanunları yürütenlere sesleniyorum. Bundan sonra bizleri karşlarında bulacaklar, halkı karşlarında bulacaklar. Sizlere, Memo'nun, Heydər'nun, Fato'nun selamlarını getirdim. Korkmamın.»

«Korkmuyorum» diye bağırıyor hep bir ağızdan öğretmenler. «Halkın uyanmasını istemeyenlerdir korkanlar.»

Yürüyüş başlıyor

Konuşmalardan sonra yürüyüşe geçildi. Yürüyüş sessiz olacaktı. Böyle isteniyordu. Oysa herşey istemekle olmuyordu. 1963 yürüyüşünde olduğu gibi kuzu kuzu yürüyüp, maazlara zam istenmeyecekti. «öğretmene yakışır» lafı bombostu. Oturaklı olma hevesinde de değildi öğretmen. Bu yürüyüşün sessiz olmasını istemek kimsenin hakkı da değildi. Sesi olacaktı elbet. Bomba gibi patlayacaktı sloganlar. Sağır kulakları başka türlü duyar mıydı hiç? Evet sesi olacaktı. Bu kararla yürüyüşe geçildi. Bayraklar, dövizler, ve dudaklarda ağmsızlık türkülleri.

Bir ucu Samanpazarı'na varmışken, arkas hâlâ istasyonda olan, 10'ar kişilik sıralar halinde yürüyen öğretmenler, Ankara halkının alkışları arasında şu sloganlarla çınlatıyorlar Başkent sokaklarını. Zannedirim Mısır'daki sağır Sultan bile duydı ve anladı öğretmenlerin ne istediklerini.

Ve sessiz yürüyüşü seslendiren sloganlar

- Fabrika işçinin, toprak köylünün.
- Torbalı köylülerine selam
- 6. Filo it, geldiğin gibi git.
- Zam zam zam, yolculuk ne zaman
- Kahrolsun Amerika, kahrolsun sömürücüler.

- Bağımsız Türkiye
- Halk için eğitim
- Devrim için eğitim
- Köyde okul yok, özel okul çok.

Gürsel Alanna gelindiğinde, kalabalık 50 bine yakındı. Halk karışmıştı öğretmenlerin arasına çünkü. Tüm pencereler açıldı yol boyu. Sallanan mendiller öğretmenleri selamlıyordu. Kuduruyordu sömürücüler biliyorum.

Kıym şampiyonu bakan, «Bu yürüyüş ideolojik bir yürüyüş» diyordu. Doğru söyliyordu bakan bey, kırk yılda bir de olsa. Evet bu yürüyüş İDEOLOJİK bir yürüyüş. Çünkü kaynağını sınıf egemenliğini yasaklayan anayasadan alıyordu. Onun için bu yürüyüş «BÜYÜK EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ» yerine «DEVİRİM İÇİN EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ» adını vermek daha yerinde olacaktır.

Emniyet Amirliği görevini vekâleten yürütmektedir. Ve bu komiser yardımcısı Ereğli'de her geydir. Emrindeki küçük polis kadrosu ile astığı astık, kestigi kestiktir... Emniyet Amirliğine yolu düşüp de falakaya yatırılmayan kişi son günlerde parkla gösterilebilecek kadar azdır...

Kaymakam Sabahattin Çakmakoglu'nun ilçede yarattığı terör yüzünden mükafaten bir ay önce Ankara Vali yardımcılığına atanması ve yerine gelen kaymakamın gençliği ve tecrübesizliği Karyagdi'nin ekmeğine yağ sürmüştür.

İlçede bir terör havası estiren Karyagdi'nin değiştirilmesi için Sükan nezdinde yapılan sayısız müracaatların sonuç vermemesi, halkı umutsuzluğa yöneltirken, Komiser Yardımcısının cüretini arttırmaması sonucu doğurmuştur... Fakat, her olay belleklerde tortu bırakmış ve birikimler, Ömer Cansu adı şoförün açık açık dövülmesiyle taşınmışa yol açmıştır.

...VE OLAYLAR BAŞLIYOR

Ömer Cansu adındaki şoförün, Ereğli Emniyet Amirliğinde dövülmesi kısa zamanda bütün ilçeye yayılmış ve Şoförler Derneği'nin önderliğinde Emniyet Amirliği'nin önünde toplanılmıştır. Halkın baskısından korkan yetkililer, Cansu'yu serbest bırakmak zorunda kalmış ve Cansu arkadaşlarının kolları arasında saatlerce yüzünde kan lekeleri ile ilçe içinde dolatılmıştır. Bu, yıllardır Karyagdi'nin baskısına direnmek ve karşı koymak için bekleyen halkın harekete geçmesi için yetip te artmıştır.

Emniyet Amirliği binası çevresinde toplanan halk, bir yandan Sükan ve Karyagdi aleyhinde gösteri yaparken, bir yandan da son olayların sorum-

lularının cezalandırılmalarını istemiştir. Halkın teskin edilmesi yerine, tethise bağvurulup eop kullanılması ve tabancaların kılıflarından çekilmesi bardağı taşıran son damla olmuştur. Emniyet Amirliği binasının yanındaki benzin istasyonundan zorla bir teneke benzin alınmış ve Karyagdi'nin karargahı ateşe verilmiştir. Bunun üzerine tabancalarına sarılan polisler, rasgele ateş açarak biri 12, diğeri 23 yaşında iki kişiyi öldürmüş, dört kişiyi de yaralamıştır.

BASİT BİR ZABITA VAKASI DEĞİL!

Alevler içindeki Emniyet Amirliği binasına dalan halk, herşeyi kırıp döknüş, bu arada bahçede park edilmiş Konya Emniyet Müdürü'nün makam otomobilini önce ters çeviren halk, sonra taşlarla kırıp parçalamış ve en sonunda da ateşe vermiştir...

Söylenen «Konya Ereğlisi Emniyet Amirliği binası yakıldı» olmuştur... Ashında, yapılan iş sadece yakmak değildir. Çünkü, alevler içindeki binayı taş tutan yurttaşlar, hıncını alamayarak emniyet müdürünün makam otomobili ile jeep'i paramparça etmişlerdir...

Olay ileri sürüldüğü gibi basit bir zabita vakası değildir. Partizanlıktan ve polis baskısından «İlahlah» diyen halk, tek çıkış yolu olarak zora başvurmıştır.

Şimdi açılan soruşturma tamamlandıktan sonra tutuklanan yedi kişi ve başkaları mahkemeye verilecek ve suçlu oldukları tespit edilenler cezalandırılacaklardır. Her olayda olduğu gibi bunda da pek derine inilemeyecektir... Çünkü, inildiğinde sanık durumunda bulunan kimselerin, memleket kaderinde rol oynayan makamlarda oturmaya devam ettikleri görülecektir ki, esas suçluları araştırmaya Türkiye'de pek çok kimsenin henüz cesareti yoktur...

KANLI DÖNEM

● Akhisar ve Ödemiş'te TİP yöneticilerini öldürmek kastıyla düzenlenen tertipler ve taş sopalı saldırılar AP devri icraatındandır.

● Bursa'da Türkiye'nin tek sosyalist partisinin düzenlediği toplantıyı aldablmış grupların polisle birlikte kanlı bir şekilde dağıtması

● Aziz Nesin'in poliste alıkonması, AP devri icraatındandır.

● Kızılay meydanında gösteri yapan Kıbrıs'lı mücahitlere polisin kıyasıya cop kullanması AP devri icraatındandır.

● Ankara'da yazdığı kompozisyon ödevinden bir orta okul öğrencisinin komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla tutuklanması AP devri icraatındandır.

● Türkiye siyasi tarihinin en büyük yüzkarası olan olay, meclisin basılarak grup odalarının aranması, AP devri icraatındandır.

● Doğu'da eşkiyayla pazarlığa oturulup sonra verdiği sözü tutmadığı için eşkiyanın tekrar dağa çıkması, yani iktidarın verdiği sözü eşkiyaya karşı tutmaması AP devri icraatındandır.

● Zonguldak'ta işçilerin ocakları işgaline kadar varan olayların doğmasına sebep olan çatışmalar AP devri icraatındandır.

● Gaziantep'te emniyet müdürünün otomobilini durdurulmasına kızarak bir genci vurması ve vilayet konağı başta olmak üzere pek çok resmi makamın ateşe verilmesi AP devri icraatındandır.

● Eskişehirde broşür dağıttıkları iddiasıyla beş kişinin tevkif edilmesi AP devri icraatındandır.

● Adana'da Amerikalıların Türk kadınına saldırması üzerine dayak yemeleri sonucunda on dört kişinin tevkif edilmesi AP devri icraatındandır.

● T.M.T.F. binasının polis tarafından basılarak gençlere insafsızca dayak atılması AP devri icraatındandır.

● Elmalı'da ağanın hükümet topraklarını gasbetmesine karşı çıkan köylülere jandarmaların silah çekerek saldırması AP devri icraatındandır.

● Orhan Kemal ve arkadaşlarının köf-köfide yaptıkları konuşmaların komünizm propagandası olarak ele alınması AP devri icraatındandır.

● T.T.P. milletvekillerine, canlarına kast edilerek mecliste saldırılması, AP devri icraatındandır.

● İzmir'de Amerikan Haberler Merkezi'nin bombalanması ve Hisar camii'ne bomba koyulduğu iddiasıyla tevkifler yapılmış komedisi AP devri icraatındandır.

● Vanşehir'de kaymakamın intiharıyla sonuçlanan olayların çıkması AP devri icraatındandır.

● Torbalı ve Atalan köylerinde toprakların köylüler tarafından işgali üzerine ağalardan yana bir tutum içersinle jandarmaların harekete geçmesi AP devri icraatındandır.

● Emayetas ve Singer fabrikalarında direnen işçilere polisin saldırarak onları fabrikadan dışarı atması AP devri icraatındandır.

● Alaca köyünde cami penceresinden Atatürk'ün büstü görünüyör diye müraaat edilmesi ve tedbirler aranması AP devri icraatındandır.

● Konya'da İstanbul'daki gençlik olaylarını protesto için ayaklanan yeşil berelilerin şehir merkezlerini işgaline, hatta orduveini yakma isteğine kadar varan olaydaki tedbirsizlik AP devri icraatındandır.

● Ortaca'da ve Elbistan'da alevi - Sünni vatandaşlar arasında çıkan çatışma-

ların büyütülüp engellenememesi ve 50 kişinin yaralanmasına sebep olunması AP devri icraatındandır.

● Osmaniye'de kuran yakıldığı iddiasıyla hükümet binalarına saldırılmasına sebep olan olayların önlenememesi AP devri icraatındandır.

● Ereğli'de bir şoförün karakolda kıyasıya dövülmesi üzerine halkın karakolu ve bir otomobili yakmasıyla sonuçlanan olay AP devri icraatındandır.

● Yaka numaralarını çıkarıp Teknik Üniversitesi yurduna gece saat 4'de bin polisin saldırması ve Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesiyle sonuçlanan olay

AP devri icraatındandır.

● Trabzon'da, Ankara'da ve İzmir'de Amerikan 6. Filosuna karşı direnen gençlerin mitinglerinin dağıtılması için tertipler kurulması ve gençlerin kıyasıya dövülmesi AP devri icraatındandır.

● Matbaalarda yayınlanmakta olan kitapların, broşürlerin bildirilerin, ve afişlerin hiçbir gerekçe gösterilmeden polis tarafından gasbedilmesi AP devri icraatındandır.

● Taksim'de kanlı pazarda yaşanan olayların doğması ve iki kişinin ölmesiyle sonuçlanan saldırının düzenlenmesi, bunun engellenememesi AP devri icraatındandır.

YETER BU

TÜSTAV